

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA MENGENAI
PENYATA KEWANGAN MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020**

**SIJIL KETUA AUDIT NEGARA
MENGENAI PENYATA KEWANGAN
MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020**

Sijil Mengenai Pengauditan Penyata Kewangan

Pendapat

Saya telah mengaudit Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban yang merangkumi Penyata Kedudukan Kewangan pada 31 Disember 2020 dan Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih serta Penyata Aliran Tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut dan nota kepada penyata kewangan termasuklah ringkasan polisi perakaunan yang signifikan seperti yang dinyatakan pada muka surat 1 hingga 42.

Pada pendapat saya, penyata kewangan ini memberikan gambaran yang benar dan saksama mengenai kedudukan kewangan Majlis Bandaraya Seremban pada 31 Disember 2020 dan prestasi kewangan serta aliran tunai bagi tahun berakhir pada tarikh tersebut selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171).

Asas Kepada Pendapat

Pengauditan telah dilaksanakan berdasarkan Akta Audit 1957 dan *International Standards of Supreme Audit Institutions*. Tanggungjawab saya dihuraikan selanjutnya di perenggan Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan dalam sijil ini. Saya percaya bahawa bukti audit yang diperoleh adalah mencukupi dan bersesuaian untuk dijadikan asas kepada pendapat saya.

Kebebasan dan Tanggungjawab Etika Lain

Saya adalah bebas daripada Majlis Bandaraya Seremban dan telah memenuhi tanggungjawab etika lain berdasarkan *International Standards of Supreme Audit Institutions*.

Maklumat Lain Selain Daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit Mengenainya

Ahli Majlis Majlis Bandaraya Seremban bertanggungjawab terhadap maklumat lain dalam Laporan Tahunan. Pendapat saya terhadap Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban tidak meliputi maklumat lain selain daripada Penyata Kewangan dan Sijil Juruaudit mengenainya dan saya tidak menyatakan sebarang bentuk kesimpulan jaminan mengenainya.

Tanggungjawab Ahli Majlis Terhadap Penyata Kewangan

Ahli Majlis bertanggungjawab terhadap penyediaan Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban yang memberi gambaran benar dan saksama selaras dengan Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171). Ahli Majlis juga bertanggungjawab terhadap penetapan kawalan dalaman yang perlu bagi membolehkan penyediaan Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban yang bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan.

Semasa penyediaan Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban, Ahli Majlis bertanggungjawab untuk menilai keupayaan Majlis Bandaraya Seremban untuk beroperasi sebagai satu usaha berterusan, mendedahkannya jika berkaitan serta menggunakannya sebagai asas perakaunan.

Tanggungjawab Juruaudit Terhadap Pengauditan Penyata Kewangan

Objektif saya adalah untuk memperoleh keyakinan yang munasabah sama ada Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban secara keseluruhannya adalah bebas daripada salah nyata yang ketara, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, dan mengeluarkan Sijil Juruaudit yang merangkumi pendapat saya. Jaminan yang munasabah adalah satu tahap jaminan yang tinggi, tetapi bukan satu jaminan bahawa audit yang dijalankan mengikut *International Standards of Supreme Audit Institutions* akan sentiasa mengesan salah nyata yang ketara apabila ia wujud. Salah nyata boleh wujud daripada fraud atau kesilapan dan dianggap ketara sama ada secara individu atau agregat sekiranya boleh dijangkakan dengan munasabah untuk mempengaruhi keputusan ekonomi yang dibuat oleh pengguna berdasarkan penyata kewangan ini.

Sebagai sebahagian daripada pengauditan mengikut *International Standards of Supreme Audit Institutions*, saya menggunakan pertimbangan profesional dan mengekalkan keraguan profesional sepanjang pengauditan. Saya juga:

- a. Mengetahui dan menilai risiko salah nyata ketara dalam Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban, sama ada disebabkan fraud atau kesilapan, merangka dan melaksanakan prosedur audit yang responsif terhadap risiko berkenaan serta mendapatkan bukti audit yang mencukupi dan bersesuaian untuk memberikan asas kepada pendapat saya. Risiko untuk tidak mengesan salah nyata ketara akibat

daripada fraud adalah lebih tinggi daripada kesilapan kerana fraud mungkin melibatkan pakatan, pemalsuan, ketinggalan yang disengajakan, representasi yang salah, atau mengatasi kawalan dalaman.

- b. Memahami kawalan dalaman yang relevan untuk merangka prosedur audit yang bersesuaian tetapi bukan untuk menyatakan pendapat mengenai keberkesanan kawalan dalaman Majlis Bandaraya Seremban.
- c. Menilai kesesuaian dasar perakaunan yang diguna pakai dan kemunasabahan anggaran perakaunan dan pendedahan yang berkaitan oleh Ahli Majlis.
- d. Membuat kesimpulan terhadap kesesuaian penggunaan asas perakaunan untuk usaha berterusan oleh Ahli Majlis dan berdasarkan bukti audit yang diperoleh, sama ada wujudnya ketidakpastian ketara yang berkaitan dengan peristiwa atau keadaan yang mungkin menimbulkan keraguan yang signifikan terhadap keupayaan Majlis Bandaraya Seremban sebagai satu usaha berterusan. Jika saya membuat kesimpulan bahawa ketidakpastian ketara wujud, saya perlu melaporkan dalam Sijil Juruaudit terhadap pendedahan yang berkaitan dalam Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban atau, jika pendedahan tersebut tidak mencukupi, pendapat saya akan diubah. Kesimpulan saya dibuat berdasarkan bukti audit yang diperoleh sehingga tarikh Sijil Juruaudit.
- e. Menilai sama ada keseluruhan persembahan termasuk pendedahan Penyata Kewangan Majlis Bandaraya Seremban memberi gambaran yang saksama.

Hal-hal Lain

Sijil ini dibuat untuk Ahli Majlis berdasarkan Akta Kerajaan Tempatan 1976 (Akta 171) dan bukan untuk tujuan lain. Saya tidak bertanggungjawab terhadap pihak lain bagi kandungan sijil ini.

(AHMAD BIN SELI)
b.p. KETUA AUDIT NEGARA
MALAYSIA

SEREMBAN, NEGERI SEMBILAN
25 OKTOBER 2021

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020

<u>KANDUNGAN</u>	<u>MUKA SURAT</u>
* Maklumat Majlis	(i)
* Pengakuan Oleh Pegawai Utama Yang Bertanggungjawab Ke Atas Pengurusan Kewangan	(ii)
* Penyata Oleh Ahli-Ahli Majlis	(iii)
* Penyata Kedudukan Kewangan	1
* Penyata Prestasi Kewangan	2
* Penyata Perubahan Aset Bersih	3
* Penyata Aliran Tunai	4
* Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar	5
* Nota-Nota Kepada Penyata Kewangan	6 - 42

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN

MAKLUMAT MAJLIS

DATUK BANDAR	: Y. BHG DATO' MASRI BIN HJ. RAZALI (BERKHIDMAT PADA 23 JULAI 2021)
	: Y. BHG DATO' HJ. ZAZALI BIN SALEHUDIN (BERSARA WAJIB PADA 23 JULAI 2021)
SETIAUSAHA	: EN. MAS MIDYAWAN BIN YAHYA
PENGARAH UNDANG-UNDANG DAN PENGUATKUASAAN	: EN. HANIZAM BIN AHMAD
PENGARAH KEWANGAN	: PN. ANIZAHATON BT KAMALUDIN
JURUAUDIT	: KETUA AUDIT NEGARA Jabatan Audit Negara Aras 1-5, Lot 2 G 4, Presint 2 Pusat Pentadbiran Kerajaan Persekutuan 62518 Wilayah Persekutuan Putrajaya
PEJABAT BERDAFTAR	: Wisma MBS Persiaran Forest Heights 1 Jalan Seremban - Tampin 70450 Seremban Negeri Sembilan Darul Khusus
BANK-BANK	: RHB Bank Berhad : Bank Islam Malaysia Berhad : AmBank (M) Berhad : CIMB Bank Berhad : Malayan Banking Berhad

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN

**PENGAKUAN OLEH PEGAWAI UTAMA YANG BERTANGGUNGJAWAB KE ATAS
PENGURUSAN KEWANGAN**

Saya, **DATO' MASRI BIN HAJI RAZALI**, pegawai utama yang bertanggungjawab ke atas pengurusan kewangan Majlis Bandaraya Seremban, dengan ikhlasnya mengakui bahawa Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar bagi tahun kewangan berakhir pada 31 Disember 2020 yang berikut ini berserta nota-nota di dalamnya, mengikut sebaik-baik pengetahuan dan kepercayaan saya adalah benar dan saya membuat pengakuan ini dengan sebenarnya mempercayai bahawa ianya adalah benar dan menurut kehendak-kehendak Akta Akuan Berkanun, 1960.

Ditandatangani dan diakui oleh)
penama yang tersebut di atas)
di SEREMBAN, NEGERI SEMBILAN)
pada 30 JUL 2021)

Di hadapan saya,

Tingkat 1, No. 43, Jalan Temiang
70200 Seremban, Negeri Sembilan Darul Khusus.

2011

2011

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN

PENYATA OLEH AHLI-AHLI MAJLIS

Kami, **HAJI NOOR ISKANDAR BIN MOHAMAD NOOR** dan **DATO' MK IBRAHIM BIN ABD RAHMAN** yang merupakan dua daripada Ahli-Ahli Majlis, Majlis Bandaraya Seremban dengan ini menyatakan bahawa, pada pendapat kami, Penyata Kedudukan Kewangan, Penyata Prestasi Kewangan, Penyata Perubahan Aset Bersih, Penyata Aliran Tunai dan Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar yang berikut ini berserta dengan nota-nota di dalamnya, adalah disediakan untuk menunjukkan pandangan yang benar dan saksama berkenaan kedudukan kewangan Majlis Bandaraya Seremban pada 31 Disember 2020 dan Prestasi Kewangan serta aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir pada tarikh tersebut.

Bagi pihak Ahli-Ahli Majlis ,

HAJI NOOR ISKANDAR BIN MOHAMAD NOOR

Ahli Majlis,
Majlis Bandaraya Seremban,
Seremban, Negeri Sembilan.

Tarikh : 30 JUL 2021

DATO' MK IBRAHIM BIN ABD RAHMAN

Ahli Majlis,
Majlis Bandaraya Seremban,
Seremban, Negeri Sembilan.

Tarikh : 30 JUL 2021

PEJABAT MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
WISMA MBS,
PERSIARAN FOREST HEIGHTS 1,
JALAN SEREMBAN - TAMPIN,
70450 SEREMBAN,
NEGERI SEMBILAN DARUL KHUSUS.

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN

PENYATA KEDUDUKAN KEWANGAN PADA 31 DISEMBER 2020

	NOTA	31.12.2020 RM	01.01.2020 RM
ASET SEMASA			
Urusniaga bukan pertukaran belum terima	3	56,494,867	50,964,535
Urusniaga pertukaran belum terima	4	5,603,653	2,350,327
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	5	82,830	95,534
Simpanan tetap	6	82,000,000	65,000,000
Wang di tangan dan di bank	7	11,159,951	13,358,134
		155,341,301	131,768,530
ASET BUKAN SEMASA			
Hartanah, loji dan peralatan	8	3,585,031,682	3,785,964,281
Hartanah pelaburan	9	326,752,915	331,482,366
Kerja dalam pelaksanaan	10	1,228,358	344,583
Aset tak ketara	11	1,829,827	1,995,504
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	5	2,167,523	7,036,435
		3,917,010,305	4,126,823,169
JUMLAH ASET		4,072,351,606	4,258,591,699
LIABILITI SEMASA			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	12	47,959,432	45,245,058
Geran tertunda	13	4,143,543	4,989,632
Peruntukan	14	4,335,920	3,032,417
Peruntukan manfaat kakitangan	15	374,425	702,682
Pinjaman sewa beli	16	1,276,705	1,325,414
Pinjaman	17	3,457,206	2,917,310
		61,547,231	58,212,513
LIABILITI BUKAN SEMASA			
Peruntukan manfaat kakitangan	15	1,781,647	904,157
Pinjaman sewa beli	16	1,715,166	2,025,877
Pinjaman	17	56,829,990	59,553,008
		60,326,803	62,483,042
JUMLAH LIABILITI		121,874,034	120,695,555
ASET BERSIH		3,950,477,572	4,137,896,144
ASET BERSIH			
Kumpulan Wang Majlis		3,949,172,572	4,136,591,144
Kumpulan Wang Pinjaman		1,305,000	1,305,000
		3,950,477,572	4,137,896,144

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
PENYATA PRESTASI KEWANGAN
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020

	NOTA	2020 RM
HASIL		
Urusniaga bukan pertukaran	18	280,039,909
Urusniaga pertukaran	19	19,940,566
Lain-lain terimaan	20	2,992,049
JUMLAH HASIL		302,972,524
PERBELANJAAN		
Emolumen		
Gaji dan upahan		27,879,989
Elaun tetap		8,403,199
Sumbangan berkanun untuk kakitangan		4,914,807
Elaun lebih masa		4,050,755
Faedah kewangan yang lain		2,764,811
Elaun Ahli Majlis		297,299
		48,310,860
Perkhidmatan dan Bekalan		
Perbelanjaan perjalanan dan sara hidup	21	527,237
Pengangkutan barang-barang		1,511
Utiliti	22	17,777,057
Sewaan	23	414,507
Bekalan bahan-bahan mentah	24	3,686,362
Bekalan dan bahan-bahan lain	25	2,266,679
Penyelenggaraan dan pembaikan kecil	26	117,849,371
Perkhidmatan ikhtisas dan hospitaliti	27	75,181,563
		217,704,287
Pemberian dan Kenaan Bayaran Tetap		
Pemberian dalam negeri	28	1,135,670
Tuntutan, insurans dan pampasan	29	84
Ganjaran		255,773
Gantian cuti rehat		1,321,943
Faedah	30	2,756,519
		5,469,989
Perbelanjaan-Perbelanjaan Lain		
Pelbagai perbelanjaan	31	4,375,423
Perbelanjaan pembangunan	32	664,886
Pulangbalik dan hapuskira		22,621
		5,062,930
Susutnilai dan pelunasan		
Lain-lain aset		15,979,478
Aset Infrastruktur		197,863,552
		213,843,030
JUMLAH PERBELANJAAN		490,391,096
KURANGAN BAGI TAHUN		(187,418,572)

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
PENYATA PERUBAHAN ASET BERSIH
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020

	Kumpulan Wang Majlis RM	Kumpulan Wang Pinjaman RM	Jumlah Aset Bersih RM
Baki pada 1 Januari 2020	4,136,591,144	1,305,000	4,137,896,144
Kurangan bersih bagi tahun	(187,418,572)	-	(187,418,572)
Baki pada 31 Disember 2020	<u>3,949,172,572</u>	<u>1,305,000</u>	<u>3,950,477,572</u>

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
PENYATA ALIRAN TUNAI
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020

	NOTA	2020 RM
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI OPERASI		
Kurangan bagi tahun		(187,418,572)
Pergerakan bukan tunai:		
Susutnilai dan pelunasan		213,843,030
Kerugian atas pelupusan		6,076
Hapuskira aset		39,421
Hutang ragu baikpulihan		(1,451,850)
Pendapatan geran		(18,310,212)
Pendapatan faedah		(3,065,012)
Perbelanjaan faedah		2,756,519
Perubahan bersih belum terima		(2,819,874)
Perubahan bersih belum bayar		2,714,374
Perubahan bersih peruntukan		1,303,503
Perubahan bersih peruntukan manfaat kakitangan		549,233
Aliran tunai bersih daripada aktiviti operasi		8,146,636
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PELABURAN		
Belian hartanah, loji dan peralatan	40	(3,883,379)
Belian aset tak ketara		(423,145)
Belian hartanah pelaburan		(497,746)
Tambahan kerja dalam kemajuan		(3,231,018)
Terimaan daripada jualan hartanah, loji dan peralatan		20
Faedah diterima		3,434,694
Aliran tunai bersih digunakan untuk aktiviti pelaburan		(4,600,574)
ALIRAN TUNAI DARIPADA AKTIVITI PEMBIAYAAN		
Penerimaan geran, bersih		17,464,123
Perubahan bersih pinjaman		(4,939,641)
Peningkatan simpanan tetap dicagarkan		(3,000,000)
Pembayaran pinjaman sewa beli		(1,268,727)
Aliran tunai bersih daripada aktiviti pembiayaan		8,255,755
Peningkatan bersih dalam tunai dan kesetaraan tunai		11,801,817
Tunai dan kesetaraan tunai pada awal tempoh		68,358,134
Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tempoh		80,159,951
<i>Tunai dan kesetaraan tunai pada akhir tempoh terdiri daripada :</i>		
Simpanan tetap		82,000,000
Wang di tangan dan di bank		11,159,951
		93,159,951
Tolak : Simpanan tetap dicagarkan		(13,000,000)
		80,159,951

Sila rujuk nota-nota kepada penyata kewangan

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN
PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR
BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020

	JUMLAH BAJET		Jumlah	^Varian Bajet	^Varian Bajet
	Asal	Akhir	Sebenar		
	RM	RM	RM	RM	%
PENERIMAAN					
Urusniaga bukan pertukaran	162,491,300	162,491,300	162,921,083	429,783	0.26
Urusniaga pertukaran	23,764,500	23,764,500	17,807,763	(5,956,737)	(25.07)
	<u>186,255,800</u>	<u>186,255,800</u>	<u>180,728,846</u>	<u>(5,526,954)</u>	<u>(2.97)</u>
PEMBAYARAN					
Emolumen	46,643,500	49,292,900	48,310,860	(982,040)	(1.99)
Perkhidmatan dan bekalan	122,277,500	119,045,300	106,486,399	(12,558,901)	(10.55)
Pemilikan harta modal	1,269,400	1,660,700	1,025,948	(634,752)	(38.22)
Pemberian dan kenaan bayaran tetap	9,848,600	10,331,300	9,480,150	(851,150)	(8.24)
Perbelanjaan lain-lain	1,140,100	2,799,000	2,673,102	(125,898)	(4.50)
Perbelanjaan pembangunan	5,076,700	5,076,700	3,334,185	(1,742,515)	(34.32)
	<u>186,255,800</u>	<u>188,205,900</u>	<u>171,310,644</u>	<u>(16,895,256)</u>	<u>(8.98)</u>
LEBIHAN BERSIH	<u>-</u>	<u>(1,950,100)</u>	<u>9,418,202</u>	<u>(22,422,210)</u>	

^ Merujuk kepada varian di antara Jumlah Sebenar dan Jumlah Bajet Akhir.

1. Urusniaga Pertukaran

Pengurangan penerimaan Urusniaga Pertukaran disebabkan perkhidmatan sewaan dewan dan peralatan tidak dapat disewakan. Terdapat juga pengurangan kepada sewaan tapak Bazar Ramadhan kerana tiada permit kebenaran untuk berniaga dikeluarkan oleh pihak Majlis. Penggunaan sewaan basikal dan gelanggang futsal milik Majlis juga berkurangan kerana tidak dapat beroperasi.

Penerimaan sebanyak RM227,825.73 daripada anggaran kutipan RM1,733,100.00 yang mewakili 25.07% disebabkan saranan kerajaan untuk mengurangkan program bersemuka yang boleh mengakibatkan penularan pandemik wabak Covid-19.

2. Pemilikan Harta Modal

Pengurangan pemilikan harta modal adalah disebabkan oleh Majlis menangguhkan pembelian dan penggantian alat penghawa dingin sediaada (84.98%), menangguhkan pembelian 2 cable tracer (32%) dan pembelian aset lain

3. Perbelanjaan Pembangunan

Pengurangan perbelanjaan pembangunan disebabkan oleh Majlis mengutamakan peruntukan yang diterima daripada Kerajaan Persekutuan dan Negeri dan menangguhkan pelaksanaan cadangan kerja membekal dan pemasangan cctv di bangunan Wisma MBS.

MAJLIS BANDARAYA SEREMBAN

NOTA-NOTA KEPADA PENYATA KEWANGAN BAGI TAHUN KEWANGAN BERAKHIR 31 DISEMBER 2020

1. MAKLUMAT AM

1.1. Kegiatan Utama Majlis

Kegiatan Utama Majlis adalah memberi dan meningkatkan perkhidmatan dan kemudahan prasarana serta perancangan dan pelaksanaan program-program pentadbiran, ekonomi dan sosial bagi kawasan Majlis.

Mengenakan cukai taksiran terhadap pemilik-pemilik harta bagi harta-harta yang boleh dikenakan cukai taksiran yang secara langsung atau tidak langsung menerima perkhidmatan Majlis seperti penataan lampu jalan, pembersihan longkang dan kutipan sampah.

Mengenakan sewa ke atas premis-premis Majlis.

Mengeluarkan lesen perniagaan kepada peniaga-peniaga yang menjalankan aktiviti perniagaan dalam kawasan operasi Majlis.

1.2. Penyata Kewangan ini dibentangkan dalam Ringgit Malaysia ("RM") yang merupakan mata wang fungsian dan persembahan Majlis.

1.3. Penyata Kewangan bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2020 telah dibentang dan diluluskan oleh Mesyuarat Majlis Penuh Majlis Bandaraya Seremban pada **30 Julai 2021**.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN

2.1. Asas Penyediaan Penyata Kewangan

2.1.1. Penyata Kewangan Majlis disediakan berdasarkan kepada konvensyen kos sejarah selain yang dinyatakan secara berasingan dan mematuhi Piawaian Perakaunan Sektor Awam Malaysia (MPSAS) dan Pekeliling Perbendaharaan.

2.1.2. Penyata Kewangan ini adalah merupakan Penyata Kewangan pertama yang disediakan sejak percantuman di antara Majlis Perbandaran Seremban dengan Majlis Perbandaran Nilai pada 1 Januari 2020. Pada tarikh penubuhan tersebut, Penyata Kewangan ini disediakan menggunakan Kaedah Pengumpulan Kepentingan Bersama Dilaraskan (*Modified Pooling of Interest Method*) seperti yang dinyatakan pada nota 2.25. Kesan kepada percantuman tersebut pula dinyatakan pada nota 38.

2.1.3. Penyediaan Penyata Kewangan memerlukan pertimbangan, anggaran dan andaian yang memberi kesan kepada penggunaan dasar dan amaun bagi aset, liabiliti, hasil dan belanja yang dilaporkan.

Anggaran dan andaian yang digunakan akan disemak secara berterusan. Semakan semula kepada anggaran perakaunan akan diiktiraf dalam tempoh anggaran tersebut disemak, jika semakan semula hanya memberi kesan kepada tempoh tersebut, atau dalam tempoh semakan dan tempoh masa hadapan sekiranya semakan semula memberi kesan kepada tempoh semasa dan masa yang akan datang.

Sekiranya pertimbangan ini memberi kesan signifikan kepada amaun yang diiktiraf dalam Penyata Kewangan, ia hendaklah didedahkan dalam Nota 2.19 kepada Penyata Kewangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.2. Pengiktirafan Pendapatan

2.2.1. Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran

Urusniaga bukan pertukaran akan diiktiraf sebagai aset apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan yang dijangka mengalir ke dalam Majlis, ianya berpunca daripada peristiwa lampau serta nilai saksama aset dapat diukur dengan munasabah. Urusniaga bukan pertukaran yang diiktiraf sebagai aset hendaklah diiktiraf sebagai hasil, kecuali setakat liabiliti yang juga diiktiraf berkenaan dengan aliran masuk yang sama sebagai tertunda di dalam penyata kedudukan kewangan. Apabila obligasi terhadap sesuatu liabiliti itu telah dipenuhi, Majlis hendaklah mengurangkan amaun bawaan liabiliti yang diiktiraf itu dan mengiktiraf amaun hasil yang sama dengan pengurangan itu.

Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran adalah seperti berikut :

(i) Cukai Taksiran

Cukai taksiran adalah hasil cukai yang dikenakan ke atas pegangan harta berkadar yang terletak di dalam kawasan Majlis. Cukai taksiran diiktiraf sebagai hasil dalam lebihan atau kurangan semasa bil cukai semasa dikeluarkan iaitu pada setiap 1 Januari dan 1 Julai.

(ii) Geran Kerajaan dan Sumbangan Awam

Geran kerajaan dan sumbangan awam yang tidak dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan yang tertentu seperti geran keseimbangan diambilkira sebagai hasil di dalam lebihan atau kurangan. Geran kerajaan dan sumbangan Awam yang dikenakan syarat-syarat prestasi masa depan tertentu seperti geran pembangunan diiktiraf sebagai liabiliti dan dilunaskan sebagai hasil bersamaan dengan amaun bawaan liabiliti yang telah memenuhi syarat.

(iii) Lesen, Bayaran Pendaftaran dan Permit

Majlis merekodkan semua bayaran yang dikenakan berhubung dengan pemberian kelulusan atau kebenaran kepada individu, perbadanan, perniagaan dan perusahaan-perusahaan lain untuk tujuan peraturan dan kawalan. Ianya termasuk lesen perniagaan, permit sementara, lesen anjing, iklan dan lain-lain.

Majlis merekodkan semua bayaran pendaftaran yang dikenakan kepada kontraktor, pembekal dan lain-lain sebelum memulakan urusniaga dengan pihak Majlis.

Hasil bagi lesen, bayaran pendaftaran dan permit diiktiraf setelah Majlis menerima bayaran kerana ketidakpastian sama ada pelesen mahu meneruskan perniagaan setelah tamat tempoh lesen.

(iv) Sumbangan Membantu Kadar

Sumbangan Membantu Kadar adalah hasil cukai tak langsung yang dikenakan ke atas pegangan harta berkadar bagi agensi-agensi Kerajaan dan Badan Berkanun yang terletak di dalam kawasan Majlis. Sumbangan Membantu Kadar diiktiraf sebagai hasil dalam lebihan atau kurangan semasa bil dikeluarkan iaitu pada setiap awal tahun.

(v) Notis dan Denda

Notis dan denda merupakan bayaran denda, sitaan dan hukuman-hukuman lain yang dikenakan kerana melanggar undang-undang atau kerana kegagalan memenuhi tanggungan kontrak sama ada berkaitan dengan spesifikasi atau masa termasuk denda cukai taksiran, waran, kos guaman, kompaun dan lain-lain kos penguatkuasaan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.2. Pengiktirafan Pendapatan (sambungan)

2.2.1. Hasil daripada Urusniaga Bukan Pertukaran (sambungan)

(v) Notis dan Denda (sambungan)

Hasil bagi notis dan denda diiktiraf setelah Majlis menerima bayaran kerana berdasarkan pengalaman dan ketidakpastian dalam membuat kutipan ke atas hasil notis dan denda.

2.2.2. Hasil daripada Urusniaga Pertukaran

Hasil daripada urusniaga pertukaran diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada Majlis dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

Hasil daripada Urusniaga Pertukaran adalah seperti berikut :

(i) Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan

Perkhidmatan dan Bayaran Perkhidmatan ini melibatkan semua terimaan berkenaan dengan perkhidmatan yang diberi oleh Majlis termasuk perkhidmatan tempat letak kereta, pelan perancangan, pelan infrastruktur, pelan bangunan, senggaraan gerai dan pasar, potong rumput dan lain-lain perkhidmatan.

Hasil bagi perkhidmatan dan bayaran perkhidmatan diiktiraf apabila perkhidmatan telah diberi di dalam tempoh kewangan.

(ii) Sewaan

Hasil sewa yang dikenakan ke atas premis-premis Majlis diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan pada asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

(iii) Keuntungan dan Faedah

Keuntungan dan Faedah diiktiraf atas dasar perkadaran masa yang mengambilkira kadar pulangan hasil efektif atas aset tersebut. Kadar pulangan hasil efektif ke atas aset ialah kadar keuntungan atau faedah yang diperlukan untuk mendiskaunkan jangkaan aliran penerimaan tunai masa hadapan sepanjang tempoh hayat aset tersebut untuk disamakan dengan amaun bawaan awal aset tersebut.

(iv) Perolehan dari Jualan Barang

Perolehan dari Jualan Barang merupakan terimaan daripada jualan barang sebut harga dan tender serta jualan harta benda fizikal (tidak termasuk pelaburan) dan lain-lain yang diiktiraf apabila terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada Majlis dan manfaat ini boleh diukur dengan pasti.

2.2.3. Lain-lain Terimaan

(i) Lain-lain Terimaan

Lain-lain terimaan terdiri daripada pulangan balik perbelanjaan, bayaran gantirugi insurans dan lain-lain akan diiktiraf apabila terdapat manfaat ekonomi masa depan atau potensi perkhidmatan yang akan mengalir ke dalam Majlis dan lain-lain terimaan tersebut dapat diukur dengan munasabah.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (*Sambungan*)

2.3. Hartanah, Loji dan Peralatan

- 2.3.1. Hartanah, loji dan peralatan diiktiraf pada nilai kos yang melebihi RM2,000.00 setiap satu.
- 2.3.2. Bagi tanah-tanah yang bukan milik Majlis yang mana didirikan bangunan Majlis di atasnya, tanah-tanah tersebut tidak diakaunkan kerana Majlis tidak mempunyai kawalan yang menyeluruh ke atasnya.
- 2.3.3. Hartanah, loji dan peralatan dinyatakan pada kos tolak susutnilai dan rosot nilai terkumpul (jika ada). Kos termasuk semua kos langsung yang terlibat untuk membawa aset tersebut ke lokasi dan keadaan yang membolehkannya beroperasi dalam cara yang dikehendaki oleh pihak pengurusan. Kos penggantian bagi mana-mana aset yang memerlukan penggantian secara berkala akan dipermodalkan manakala nilai dibawa bagi bahagian yang diganti tersebut akan dinyahiktirafkan. Kos-kos perkhidmatan harian akan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kurangan.
- 2.3.4. Jika sesuatu aset diperolehi melalui urus niaga bukan pertukaran, kos hendaklah diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Aset-aset ini kemudiannya akan dikreditkan di dalam lebihan atau kurangan, melainkan jika terdapat syarat-syarat mengenai penggunaan aset tersebut, di mana ia perlu diiktiraf di dalam liabiliti semasa. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada penilaian oleh Pengarah Penilaian Dan Pengurusan Harta Majlis.
- 2.3.5. Nilai dibawa item hartanah, loji dan peralatan hendaklah dinyahiktirafkan semasa pelupusan atau apabila tiada manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan yang dijangka daripada penggunaan atau pelupusannya. Keuntungan atau kerugian atas nyahiktiraf hartanah, loji dan peralatan adalah ditentukan dengan membandingkan nilai pelupusan bersih dengan nilai dibawa aset di mana perbezaannya akan diambil kira sebagai keuntungan atau kerugian di dalam lebihan atau kurangan.
- 2.3.6. Peralatan taman permainan diiktiraf sebagai belanja dalam lebihan atau kurangan atas faktor kesukaran kawalan ke atas alatan dan mempunyai tempoh usia guna yang pendek.

2.4. Susutnilai Hartanah, Loji dan Peralatan

- 2.4.1. Susutnilai dikira mengikut kaedah garis lurus untuk menghapus kira kos aset tersebut sepanjang anggaran hayat berguna aset-aset berkenaan. Susutnilai tanah pula dikira mengikut tempoh pajakan. Tanah pegangan bebas tidak disusutnilaikan.

- 2.4.2. Kadar susutnilai tahunan hartanah, loji dan peralatan adalah seperti berikut:

Hartanah, loji dan peralatan	Kadar tahunan
Tanah	Mengikut tempoh pajakan
Bangunan	
i. Batu	2%
ii. Kayu / Tidak Kekal	5%
Kenderaan	12% - 20%
Jentera	12 - 20%
Peralatan dan kelengkapan	10% - 20%
Aset infrastruktur	
i. Jambatan	2%
ii. Jalan Raya, Pondok Bas dan Hentian Teksi	5%

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.4. Susutnilai Hartanah, Loji dan Peralatan (sambungan)

- 2.4.3. Jika terdapat tanda perubahan yang ketara dalam faktor-faktor yang memberi kesan kepada nilai sisa, jangkaan hayat atau corak berguna aset sejak tarikh laporan tahunan lepas, nilai sisa, kaedah susutnilai dan hayat berguna aset yang boleh disusutnilai akan disemak semula dan dilaraskan secara prospektif.

2.5. Hartanah Pelaburan

- 2.5.1. Hartanah pelaburan adalah hartanah yang dipegang untuk menjana sewaan atau peningkatan modal atau kedua-duanya.
- 2.5.2. Bagi tanah-tanah yang bukan milik Majlis yang mana didirikan bangunan Majlis di atasnya, tanah-tanah tersebut tidak diakaunkan kerana Majlis tidak mempunyai kawalan yang menyeluruh ke atasnya.
- 2.5.3. Pengiktirafan awal bagi hartanah pelaburan yang diperolehi melalui urusan pertukaran adalah diiktiraf pada harga kos manakala perolehan melalui urusan bukan pertukaran diukur pada nilai saksama pada tarikh perolehan. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada penilaian oleh Pengarah Penilaian Dan Pengurusan Harta Majlis.
- 2.5.4. Susulan kepada pengiktirafan awal, hartanah pelaburan dinyatakan sebagai kos tolak susutnilai dan rosot nilai terkumpul (jika ada).
- 2.5.5. Susutnilai hartanah pelaburan dikira menggunakan asas garis lurus mengikut anggaran hayat berguna aset tersebut. Hartanah pelaburan berkaitan tanah pegangan bebas tidak disusutkan nilai, tetapi tanah pajakan dilunaskan mengikut tempoh pajakan. Bangunan disusutnilai pada kadar 2-5% setahun. Caj susutnilai akan diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan.
- 2.5.6. Keuntungan atau kerugian akibat pelupusan hartanah pelaburan diiktiraf pada amaun bersih dalam lebihan atau kurangan.

2.6. Aset Tak Ketara

- 2.6.1. Aset tak ketara diiktiraf apabila ia terdapat kemungkinan bahawa manfaat ekonomi masa hadapan atau potensi perkhidmatan akan mengalir kepada Majlis dan kos atau nilai saksama aset boleh diukur dengan pasti.
- 2.6.2. Aset tak ketara diperolehi secara berasingan adalah diukur pada kos pada awalnya manakala aset yang diperolehi melalui urusan bukan pertukaran akan diukur berdasarkan nilai saksama pada tarikh perolehan. Nilai saksama ditentukan dengan merujuk kepada penilaian oleh Pengarah Teknologi Maklumat Dan Komunikasi Majlis. Selepas itu, aset tak ketara diukur pada kos ditolak sebarang pelunasan terkumpul dan sebarang kerugian rosot nilai terkumpul, jika ada. Kos yang berkaitan dengan aset tak ketara yang dijanakan secara dalaman kecuali perbelanjaan pembangunan diiktiraf sebagai perbelanjaan.
- 2.6.3. Sesuatu aset tak ketara itu akan dinilai sama ada terdapat tempoh jangkaan hayat ataupun tidak. Jika aset tak ketara itu tidak mempunyai jangkaan hayat, maka ia tidak perlu dilunaskan tetapi perlu dinilai sama ada perlu dibuat rosot nilai jika terdapat sebarang petunjuk.
- 2.6.4. Perisian komputer dilunaskan berdasarkan jangkaan hayat selama 5 tahun.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.6. Aset Tak Ketara (sambungan)

- 2.6.5. Pada setiap tarikh pelaporan, tempoh dan kaedah pelunasan akan dikaji semula jika terdapat tanda perubahan yang ketara dalam faktor-faktor yang memberi kesan kepada nilai sisa, jangkaan hayat atau corak penggunaan aset sejak tarikh pelaporan tahunan yang lalu.
- 2.6.6. Keuntungan atau kerugian atas nyahiktiraf aset tak ketara adalah ditentukan dengan membandingkan nilai pelupusan bersih dengan nilai dibawa aset di mana perbezaannya akan diambil kira sebagai keuntungan atau kerugian di dalam lebihan atau kekurangan.
- 2.6.7. Perisian komputer dalam pelaksanaan adalah kerja-kerja pembangunan perisian yang belum disempurnakan sehingga akhir tahun kewangan. Ia akan dipermodalkan apabila perisian tersebut sedia untuk digunakan dan dilunaskan.

2.7. Kerja Dalam Pelaksanaan

- 2.7.1. Kerja dalam pelaksanaan adalah bagi kerja-kerja pembinaan hartanah, loji dan peralatan serta hartanah pelaburan yang belum disempurnakan sehingga akhir tahun kewangan. Kos ini akan dipermodalkan sebagai hartanah, loji dan peralatan atau hartanah pelaburan mengikut tarikh Sijil Perakuan Siap (*Certificate of Practical Completion*) atau Sijil Perakuan Penyiapan dan Pematuhan (*Certificate of Completion and Compliance*) dikeluarkan dan dilunaskan.
- 2.7.2. Sekiranya kerja dalam pelaksanaan telah mendapat Sijil Perakuan Siap (*Certificate of Practical Completion*) atau Sijil Perakuan Penyiapan dan Pematuhan (*Certificate of Completion and Compliance*) tetapi Perakuan Muktamad belum dimuktamadkan, perbelanjaan masa hadapan yang diperlukan untuk menyelesaikannya akan diiktiraf sebagai peruntukan.

2.8. Inventori

Majlis mempunyai inventori iaitu bekalan dan bahan ganti yang dipegang pada nilai tidak melebihi RM1,000,000. Inventori ini diiktiraf sebagai belanja (apabila transaksi berlaku) dalam lebihan atau kekurangan.

2.9. Aset Kewangan

- 2.9.1. Aset kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Majlis menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.
- 2.9.2. Pada pengiktirafan awal, aset kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk aset kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kekurangan, yang terlibat secara langsung di dalam menerbitkan aset kewangan.
- 2.9.3. Selepas pengiktirafan awal, aset kewangan akan dikelaskan kepada salah satu daripada empat kategori aset kewangan iaitu aset kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kekurangan, pinjaman dan belum terima, pelaburan dipegang hingga matang dan aset kewangan sedia untuk dijual.
- 2.9.4. Pembelian atau penjualan aset kewangan yang memerlukan penyerahan aset dalam tempoh masa yang ditetapkan oleh peraturan atau konvensyen di dalam pasaran akan diiktiraf pada tarikh transaksi itu dibuat, iaitu tarikh di mana Majlis membuat komitmen untuk membeli atau menjual aset tersebut.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.9. Aset Kewangan (sambungan)

2.9.5. Majlis hanya mempunyai kategori aset-aset kewangan seperti berikut:

(i) **Pinjaman dan Belum Terima**

Pinjaman dan belum terima adalah aset kewangan bukan derivatif dengan bayaran tetap atau boleh ditentukan yang tidak disebut harga dalam pasaran aktif. Selepas pengukuran awal, aset kewangan tersebut kemudiannya diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosot nilai. Kos dilunaskan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskaun atau premium atas pembelian aset tersebut serta yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah berkesan. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan.

(ii) **Pelaburan Dipegang Hingga Matang**

Aset kewangan bukan derivatif dengan tempoh matang pembayaran tetap atau boleh ditentukan diklasifikasikan sebagai dipegang hingga matang apabila Majlis mempunyai niat positif dan keupayaan untuk memegang sehingga matang. Selepas pengukuran awal, pelaburan dipegang hingga matang diukur pada kos yang dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan dan ditolak rosot nilai. Kos pelunasan dikira dengan mengambil kira apa-apa diskaun atau premium atas pengambilalihan dan yuran atau kos yang merupakan sebahagian daripada kadar faedah efektif. Kerugian yang timbul daripada kemerosotan nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan.

2.9.6. Rosot Nilai Aset Kewangan

Pada akhir setiap tempoh pelaporan, Majlis akan menilai sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan perlu untuk di rosot nilai. Bukti objektif termasuk:

- (i) kesukaran kewangan yang ketara oleh siberhutang;
- (ii) pembayaran tertunggak;
- (iii) kemungkinan bahawa siberhutang akan muflis; atau
- (iv) data yang menunjukkan bahawa terdapat penurunan di dalam anggaran aliran tunai masa depan.

Bagi kategori aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, jika tiada bukti objektif wujud bagi individu yang ketara, maka semua aset dalam Majlis yang mempunyai ciri-ciri risiko yang serupa tidak kira sama ada ia ketara atau tidak, akan dinilai secara kolektif untuk menentukan sama ada ia perlu dibuat rosot nilai.

Kerugian rosot nilai, berhubung dengan aset kewangan yang diukur pada kos dilunaskan, diukur sebagai perbezaan di antara nilai dibawa aset berkenaan dan nilai semasa anggaran aliran tunai yang didiskaunkan pada kadar faedah berkesan yang asal. Nilai dibawa aset tersebut akan dikurangkan melalui penggunaan akaun elaun. Sebarang kerugian rosot nilai diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dengan serta-merta. Jika, dalam tempoh kemudiannya, sebarang amaun kerugian rosot nilai menurun, kerugian rosot nilai yang diiktiraf sebelumnya akan dibalikkan secara langsung dalam akaun elaun. Pembalikkan ini diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dengan serta-merta.

Majlis menetapkan bahawa dalam mengiktiraf elaun rosot nilai bagi Cukai Taksiran diambilkira apabila tunggakan bertunggak melebihi tempoh 5 tahun dari tahun kewangan dan bagi penghutang yang lain iaitu Sumbangan Membantu Kadar, Sewaan, Letak Kereta, PPRT, Senggaraan dan Pelbagai Akaun Belum Terima, elaun rosot nilai diambilkira apabila tunggakan bertunggak melebihi tempoh 6 tahun dari tahun kewangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.9. Aset Kewangan (sambungan)

2.9.7. Penyahiktirafan Aset Kewangan

Aset kewangan dinyahiktiraf apabila hak kontrak untuk aliran tunai daripada aset kewangan tersebut tamat tempoh atau diselesai serta Majlis telah memindahkan risiko dan ganjaran pemilikan aset kewangan yang ketara kepada pihak lain.

Pada penyahiktirafan aset kewangan secara keseluruhannya, perbezaan di antara nilai dibawa dan jumlah pertimbangan diterima diiktiraf dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2.10. Peruntukan

Peruntukan diiktiraf apabila Majlis mempunyai obligasi semasa (perundangan atau konstruktif) hasil daripada peristiwa lalu, terdapat kemungkinan bahawa aliran keluar sumber yang mengandungi manfaat ekonomi perlu dilakukan untuk menyelesaikan obligasi dan jumlah obligasi boleh dianggarkan dengan pasti. Apabila Majlis menjangkakan beberapa atau semua peruntukan akan dibayar balik, perbelanjaan berkaitan peruntukan dibentangkan dalam lebihan atau kurangan daripada sebarang pembayaran balik.

2.11. Liabiliti Luar Jangka dan Aset Luar Jangka

2.11.1. Liabiliti luar jangka adalah obligasi semasa yang tidak diiktiraf kerana tiada kebarangkalian aliran keluar sumber akan diperlukan untuk menyelesaikan obligasi atau dalam kes yang sangat jarang berlaku di mana liabiliti tidak dapat diiktiraf kerana ia tidak boleh diukur secara pasti. Liabiliti luar jangka tidak diiktiraf tetapi didedahkan dalam penyata kewangan. Obligasi yang muncul dari peristiwa yang lepas, yang kewujudannya hanya dapat disahkan melalui berlakunya atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa akan datang yang belum pasti, tidak di bawah kawalan Majlis keseluruhan juga didedahkan sebagai liabiliti luar jangka melainkan kebarangkalian aliran keluar sumber ekonomi adalah kecil.

2.11.2. Aset luar jangka adalah aset yang berkemungkinan wujud daripada peristiwa lalu yang kewujudannya akan hanya disahkan apabila berlaku atau tidak berlakunya satu atau lebih peristiwa yang tidak pasti pada masa hadapan yang bukan dalam kawalan penuh Majlis. Majlis tidak mengiktiraf aset luar jangka dalam penyata kewangan tetapi mendedahkan kewujudannya di mana aliran masuk manfaat ekonomi adalah berkemungkinan, tetapi tidak pasti.

2.12. Liabiliti Kewangan

2.12.1. Liabiliti kewangan diiktiraf dalam penyata kedudukan kewangan apabila Majlis menjadi pihak kepada peruntukan kontrak instrumen.

2.12.2. Pada pengiktirafan awal, liabiliti kewangan adalah diukur pada nilai saksama, termasuk kos urusniaga untuk liabiliti kewangan yang tidak diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan, yang terlibat secara langsung di dalam menerbitkan liabiliti kewangan.

2.12.3. Selepas pengiktirafan awal, liabiliti kewangan dikelaskan kepada salah satu daripada dua kategori liabiliti kewangan iaitu liabiliti kewangan diukur pada nilai saksama menerusi lebihan atau kurangan dan pinjaman dan belum bayar.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.12. Liabiliti Kewangan (sambungan)

2.12.4. Majlis mempunyai kategori liabiliti kewangan seperti berikut:

(i) **Pinjaman dan Belum Bayar**

Selepas pengiktirafan awal, pinjaman dan belum bayar adalah diukur pada kos dilunaskan menggunakan kaedah faedah berkesan. Keuntungan atau kerugian diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan apabila liabiliti kewangan dinyahiktiraf atau dirosot nilai.

Kaedah faedah berkesan adalah kaedah untuk mengira kos dilunaskan liabiliti kewangan dan untuk memperuntukan perbelanjaan faedah ke atas tempoh yang berkaitan. Kadar faedah berkesan adalah kadar diskaun anggaran pembayaran tunai masa depan yang tepat menerusi jangka hayat liabiliti kewangan atau, apabila sesuai, tempoh yang lebih singkat, dengan nilai dibawa liabiliti kewangan tersebut.

2.12.5. Penyahiktirafan Liabiliti Kewangan

Liabiliti kewangan dinyahiktiraf apabila obligasi yang dinyatakan dalam kontrak telah dilepaskan, dibatalkan atau tamat hayat.

Sebarang perbezaan di antara nilai dibawa liabiliti kewangan yang dinyahiktiraf dan pertimbangan dibayar adalah diiktiraf di dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh penyahiktirafan.

2.13. Kumpulan Wang Pinjaman

Kumpulan wang pinjaman merupakan jumlah wang yang dipindahkan daripada Kumpulan Wang Majlis bagi tujuan membiayai Pinjaman Kenderaan, Pinjaman Komputer dan Pinjaman Pendidikan Boleh Ubah.

2.14. Tunai dan Kesetaraan Tunai

Penyata aliran tunai telah disediakan menggunakan kaedah tidak langsung. Tunai dan kesetaraan tunai terdiri daripada tunai di tangan dan di bank serta pelaburan berkecairan tinggi dengan bank perdagangan dan institusi kewangan yang mempunyai tempoh matang dua belas bulan atau kurang yang sedia ditukar kepada amaun tunai yang diketahui dan tertakluk kepada risiko perubahan nilai yang tidak ketara.

2.15. Manfaat Kakitangan

2.15.1. Manfaat kakitangan jangka pendek

Majlis sebagai sebuah pihak berkuasa tempatan adalah tertakluk kepada peraturan-peraturan perjawatan yang ditetapkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam (JPA). Manfaat kakitangan jangka pendek yang digariskan oleh JPA adalah gaji pokok, elaun-elaun tetap, elaun-elaun berubah, pelbagai cuti termasuk cuti tahunan sehingga 35 hari, rawatan di semua hospital dan klinik di bawah Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan kemudahan perubatan di Institut Jantung Negara (IJN), dialisis dan peralatan bahan tiruan yang diluluskan oleh KKM dan kemudahan pinjaman perumahan, kenderaan, komputer dan pendidikan boleh ubah.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.15. Manfaat kakitangan(sambungan)

2.15.1. Manfaat kakitangan jangka pendek (sambungan)

Manfaat kakitangan jangka pendek dikira sebagai perbelanjaan dalam tahun di mana perkhidmatan berkaitan diberikan oleh kakitangan. Pengumpulan ganti rugi jangka pendek bagi ketidakhadiran seperti cuti tahunan bergaji akan diambil kira apabila perkhidmatan diberikan oleh pekerja di mana hak mereka terhadap ganti rugi ketidakhadiran di masa hadapan akan meningkat dan ganti rugi jangka pendek yang tidak dikumpulkan di atas ketidakhadiran seperti cuti sakit akan dikira apabila ketidakhadiran berlaku.

2.15.2. Manfaat selepas perkhidmatan

(i) Kumpulan Wang Simpanan Pekerja (KWSP)

Majlis mencarum kepada Kumpulan Wang Simpanan Pekerja pada kadar yang dikanunkan. Caruman tersebut di caj ke dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh kewangan ianya berlaku.

(ii) Kumpulan Wang Persaraan (KWAP)

Majlis mencarum kepada Kumpulan Wang Persaraan (Diperbadankan) bagi kakitangan yang diberi taraf berpencen pada kadar yang dikanunkan. Caruman tersebut di caj ke dalam lebihan atau kurangan dalam tempoh kewangan ianya berlaku.

(iii) Gantian Cuti Rehat dan Ganjaran Kakitangan Kontrak

Bagi kakitangan tetap Majlis sama ada memilih skim berpencen mahupun KWSP akan mendapat gantian cuti rehat (GCR) apabila tiba umur persaraan mereka. Ganjaran ini adalah berdasarkan Pekeliling Perkhidmatan yang dikeluarkan oleh Jabatan Perkhidmatan Awam dan digunapakai oleh Majlis.

Majlis menggunapakai kaedah '*Projected Unit Credit*' di dalam pengiraan Gantian Cuti Rehat di mana terdapat beberapa andaian yang digunakan di dalam pengiraan tersebut seperti berikut:

Kenaikan gaji hakiki	RM80 - RM320
Kadar imbuhan tetap	RM395 - RM1,700
Bilangan cuti yang dikumpul	Bilangan maksimum sebanyak 150 hari
Kadar diskaun	4% (Berdasarkan kepada kadar <i>Malaysian Government Securities</i>)

Formula pengiraan Gantian Cuti Rehat adalah seperti berikut:

$1/30 \times \text{Gaji akhir (termasuk imbuhan tetap)} \times \text{Bilangan cuti yang dikumpul (maksimum sebanyak 150 hari)}$

Majlis juga turut membuat peruntukan ganjaran kepada kakitangan kontrak yang telah memberi perkhidmatan dalam tempoh kewangan. Ganjaran ini diiktiraf secara akruan.

Formula pengiraan Ganjaran Cuti Rehat adalah seperti berikut:

$[17.5\% - 12\% (\text{caruman KWSP majikan}) \times \text{gaji pokok terakhir} \times \text{jumlah bulan perkhidmatan}] (-) \text{faedah syer ke atas caruman KWSP majikan}$

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.16. Rosot Nilai Aset Bukan Kewangan

2.16.1. Aset Penjana Tunai

Pada setiap tarikh penyata kedudukan kewangan, Majlis mengkaji semula nilai dibawa bagi aset-asetnya untuk menentukan sama ada terdapat sebarang petunjuk kemerosotan nilai. Jika sebarang petunjuk wujud, rosot nilai dikira dengan membandingkan nilai dibawa aset dengan amaun boleh pulih. Amaun boleh pulih adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, aliran tunai masa hadapan akan didiskaun kepada nilai semasanya menggunakan kadar diskaun sebelum cukai yang menggambarkan nilai pasaran semasa nilai masa wang dan risiko khusus kepada aset tersebut. Di dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, urus niaga pasaran terkini akan diambilkira, jika ada. Jika tiada urus niaga pasaran terkini berlaku, model penilaian yang sesuai hendaklah digunakan.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kurangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi amaun boleh pulihnya.

2.16.2. Aset Penjana Bukan Tunai

Majlis akan menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat petunjuk bahawa aset penjana bukan tunai mungkin terjejas. Jika sebarang petunjuk wujud, maka Majlis akan membuat anggaran ke atas jumlah perkhidmatan boleh pulih aset. Jumlah perkhidmatan boleh pulih aset adalah nilai tertinggi di antara nilai saksama ditolak kos untuk dijual dan nilai dalam penggunaan.

Dalam menentukan nilai dalam penggunaan, Majlis telah mengguna pakai pendekatan kos penggantian yang disusutnilai. Di bawah pendekatan ini, nilai semasa baki potensi perkhidmatan aset ditentukan sebagai kos penggantian aset yang telah disusutnilai. Kos penggantian yang disusutnilai akan diukur dengan mengambilkira kos penggantian aset ditolak susutnilai terkumpul yang dikira atas kos itu bagi mencerminkan potensi perkhidmatan aset yang telah digunakan atau sudah luput.

Dalam menentukan nilai saksama ditolak kos untuk dijual pula, harga aset dalam perjanjian yang mengikat akan dilaraskan bagi menentukan harga pelupusan aset tersebut. Jika tiada perjanjian yang mengikat, tetapi aset tersebut diniagakan di pasaran secara aktif, maka nilai saksama ditolak kos untuk dijual adalah ditentukan dengan merujuk kepada nilai pasaran terkini ditolak kos pelupusan. Jika tiada perjanjian jual mengikat atau pasaran aktif bagi aset, Majlis menentukan nilai saksama ditolak kos untuk menjual berdasarkan maklumat yang ada yang terbaik.

Kerugian kemerosotan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kurangan serta merta apabila nilai dibawa aset melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulihnya.

Jika terdapat perubahan dalam andaian yang digunakan untuk menentukan jumlah perkhidmatan boleh pulih aset sejak kerugian kemerosotan nilai terakhir diiktiraf. Pembalikan adalah terhad setakat nilai dibawa aset tidak melebihi jumlah perkhidmatan boleh pulih atau tidak melebihi nilai dibawa yang mungkin setelah susutnilai terkumpul seperti tiada kerugian kemerosotan nilai diiktiraf bagi aset tersebut dalam tahun sebelumnya. Pembalikan tersebut diiktiraf dalam lebihan atau kurangan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.17. Percukaian

2.17.1. Majlis Bandaraya Seremban adalah dikecualikan daripada cukai menurut Seksyen 127, Jadual 6 : Akta Cukai Pendapatan 1967.

2.18. Maklumat Bajet

2.18.1. Bajet tahunan disediakan pada asas tunai. Memandangkan penyata kewangan menggunakan asas akruan, maka satu Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar didedahkan secara berasingan. Penyata ini telah disediakan menggunakan penyediaan bajet tahunan.

2.18.2. Jumlah bajet ini telah dibentangkan di dalam Mesyuarat Khas Belanjawan MBS dan telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, Negeri Sembilan.

2.19. Pertimbangan Perakaunan Kritikal dan Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

2.19.1. Pertimbangan Perakaunan Kritikal

Tiada sebarang pertimbangan perakaunan kritikal yang mempunyai kesan ketara ke atas jumlah yang diiktiraf di dalam penyata kewangan.

2.19.2. Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

Anggaran utama berkenaan masa hadapan, dan lain-lain sumber utama ketidakpastian anggaran pada tarikh pelaporan, yang mempunyai risiko ketara yang akan menyebabkan pelarasan penting terhadap nilai dibawa aset dan liabiliti di dalam tahun kewangan seterusnya adalah seperti berikut:

(i) *Elaun Rosot Nilai Belum Terima*

Majlis menilai pada setiap tarikh pelaporan sama ada terdapat sebarang bukti objektif bahawa aset kewangan terjejas. Untuk menentukan sama ada terdapat bukti objektif rosot nilai, Majlis menganggap faktor seperti ketidakmampuan bayar siberhutang dan keingkaran atau kelewatan pembayaran yang ketara. Jika terdapat bukti potensi hutang tak mampu dibayar, jumlah dan masa aliran tunai masa depan dianggarkan berdasarkan sejarah pengalaman kerugian untuk aset yang mempunyai ciri-ciri risiko kredit yang serupa.

(ii) *Perubahan Anggaran Jangka Hayat bagi Hartanah, Loji dan Peralatan, Hartanah Pelaburan serta Aset Tak Ketara*

Semua aset disusutnilaikan dan dilunaskan mengikut kaedah garis lurus sepanjang jangka hayat aset tersebut. Majlis menganggarkan jangka hayat aset-aset tersebut dalam tempoh masa 3 hingga 99 tahun. Perubahan dalam anggaran corak penggunaan aset dan pembangunan teknologi boleh memberi kesan kepada jangka hayat dan nilai sisa aset tersebut. Ini akan menyebabkan susutnilai dan pelunasan aset pada masa hadapan akan disemak semula.

(iii) *Penentuan Hartanah Pelaburan serta Aset Tak Ketara*

Jika sesuatu bahagian hartanah itu tidak boleh dijual atau dipajak secara berasingan dan sebahagian hartanah yang dipegang untuk mendapatkan sewa adalah melebihi 70% maka Majlis akan mengklasifikasikan sebagai hartanah pelaburan.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.19. Pertimbangan Perakaunan Kritikal dan Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

2.19.2. Sumber Utama Ketidakpastian Anggaran

(iv) *Pengukuran Peruntukan*

Majlis sentiasa menggunakan anggaran terbaik sebagai asas untuk mengukur sesuatu peruntukan itu. Anggaran itu dibuat berdasarkan kepada pengalaman lalu, lain-lain petunjuk atau andalan, perkembangan terkini dan peristiwa masa hadapan yang munasabah dalam menentukan sesuatu peruntukan.

(v) *Pajakan Operasi*

Majlis mempunyai beberapa kontrak pajakan operasi di mana sebahagian besar daripada terma dan keadaan kontrak tidak memihak kepada Majlis di dalam menjadikan ianya sebagai pajakan kewangan.

2.20. Mengkontra Instrumen Kewangan

Aset kewangan dan liabiliti kewangan hanya dikontra jika, dan hanya jika, terdapat hak undang-undang mengkontrakannya dan terdapat tujuan untuk menyelesaikannya pada nilai bersih atau untuk merealisasikan aset dan menyelesaikan liabiliti secara serentak.

2.21. Pihak Berkaitan

Majlis menganggap pihak berkaitan sebagai orang atau entiti dengan keupayaan untuk mengenakan kawalan secara individu atau bersama, atau untuk melaksanakan pengaruh penting ke atas Majlis, atau sebaliknya. Kakitangan penting pihak pengurusan dianggap sebagai pihak berkaitan dan terdiri daripada Ahli-Ahli Majlis.

2.22. Pajakan

Pajakan kewangan (Sebagai penerima pajak)

Pajakan hartanah, loji dan peralatan adalah dikelaskan sebagai pajakan kewangan di mana sebahagian besar semua risiko dan manfaat bersampingan dengan pemilikan aset, tetapi bukan pemilikan yang sah di sisi undang-undang, dipindahkan kepada Majlis.

Majlis pada awalnya mengiktiraf hak penggunaan dan obligasinya di bawah pajakan kewangan sebagai aset dan liabiliti dalam penyata kedudukan kewangan pada amaun yang sama dengan nilai saksama aset yang dipajak atau, jika yang lebih rendah, nilai semasa bayaran pajakan minimum, ditentukan pada permulaan pajakan. Sebarang kos langsung awal ditambah kepada amaun yang diiktiraf sebagai aset.

Bayaran pajakan minimum adalah dibahagikan antara caj kewangan dan pengurangan liabiliti tertunggak dengan menggunakan kaedah faedah efektif. Caj kewangan adalah diperuntukkan pada setiap tempoh sepanjang tempoh pajakan untuk menghasilkan kadar faedah tempoh yang tetap ke atas baki liabiliti. Sewa luar jangka dikenakan sebagai perbelanjaan dalam tempoh di mana ia dilibatkan.

Dasar susutnilai bagi aset pajakan yang boleh disusutnilai adalah konsisten dengan aset yang boleh disusutnilai yang dimiliki. Jika tiada kepastian yang munasabah bahawa Majlis akan mendapat pemilikan menjelang akhir tempoh pajakan, aset pajakan disusutnilai sepenuhnya dalam jangka pajakan dan hayat bergunanya, yang mana lebih singkat. Pada setiap tarikh pelaporan, Majlis menilai sama ada aset pajakan di bawah pajakan kewangan telah dirosot nilai.

2. DASAR-DASAR PERAKAUNAN (Sambungan)

2.22. Pajakan (Sambungan)

Pajakan operasi (Sebagai penerima pajak)

Pajakan dikelaskan sebagai pajakan operasi jika ia tidak memindah sebahagian besar semua risiko dan manfaat bersampingan dengan pemilikan aset. Pembayaran pajakan di bawah pajakan operasi adalah diiktiraf sebagai perbelanjaan atas asas garis lurus sepanjang tempoh pajakan.

2.23. Kos Kewangan

Semua kos kewangan diiktiraf sebagai perbelanjaan dalam lebihan atau kekurangan dalam tempoh ia terlibat.

2.24. Piawaian Dan Pindaan MPSAS

Tiada piawaian dan pindaan MPSAS yang telah berkuatkuasa di dalam tahun kewangan semasa yang akan memberi kesan ke atas penyata kewangan Majlis.

Tiada piawaian dan pindaan MPSAS yang telah dikeluarkan tetapi belum berkuatkuasa akan memberi kesan ke atas penyata kewangan masa hadapan Majlis.

2.25. Perakaunan Percantuman

Sesuatu transaksi akan didefinisikan sebagai percantuman apabila entiti yang terlibat di dalam percantuman tidak mempunyai kawalan ke atas operasi entiti yang dicantumkan. Jika sesuatu entiti yang bercantum itu mempunyai kawalan ke atas operasi entiti yang dicantumkan, maka entiti yang bercantum tersebut akan menilai samada terdapat elemen ekonomi di dalam percantuman tersebut. Jika terdapat petunjuk elemen ekonomi, maka ia akan diklasifikasikan sebagai percantuman bukannya pengambilalihan. Sesuatu elemen ekonomi wujud apabila:

- (i) Terdapat pertimbangan yang dibayar bukan kerana balasan ke atas nilai aset bersih yang diserahkan oleh entiti yang dicantumkan;
- (ii) Tiada pertimbangan yang dibayar kerana tiada pihak yang patut menerima balasan ke atas nilai aset bersih yang dipindahkan;
- (iii) Tiada pertimbangan yang dibayar ke atas nilai aset bersih yang diserahkan oleh entiti yang dicantumkan;
- (iv) Percantuman berlaku disebabkan oleh pihak lain di mana entiti-entiti yang terlibat di dalam percantuman tidak terlibat di dalam proses pembuatan keputusan tersebut;
- (v) Percantuman yang berlaku adalah tertakluk kepada persetujuan pihak-pihak yang terlibat melalui referenda; atau
- (vi) Percantuman berlaku di bawah kawalan yang sama

Percantuman akan diakaunkan menggunakan Kaedah Pengumpulan Kepentingan Bersama Dilaraskan (*Modified Pooling of Interest Method*) di mana kaedah ini memerlukan:

- (i) Mengenalpasti entiti yang wujud dari percantuman;
- (ii) Menentukan tarikh percantuman;
- (iii) Mengiktiraf dan mengukur aset dan liabiliti yang terlibat di dalam percantuman; dan
- (iv) Mengiktiraf dan mengukur komponen-komponen di dalam aset bersih dan pelarasan-pelarasan yang wujud semasa percantuman berlaku

Kos-kos yang terlibat di dalam percantuman akan diiktiraf di dalam penyata prestasi kewangan apabila ia berlaku.

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

3. URUSNIAGA BUKAN PERTUKARAN BELUM TERIMA

	2020 RM
Akaun belum terima cukai taksiran	74,739,874
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(19,813,405)
	54,926,469
 Akaun belum terima sumbangan membantu kadar	 1,568,398
	56,494,867

Butiran pergerakan akaun elaun rosot nilai adalah seperti berikut:

	2020 RM
Baki pada awal tahun	20,661,635
Tambahan tahun semasa	(848,230)
	19,813,405

4. URUSNIAGA PERTUKARAN BELUM TERIMA

	2020 RM
Akaun belum terima sewaan	1,633,854
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(757,376)
	876,478
 Akaun belum terima sewaan letak kereta	 2,804,601
	2,804,601
 Akaun belum terima sewaan pppt	 2,092,735
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(947,344)
	1,145,391
 Akaun belum terima senggaraan	 1,398,443
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai	(621,260)
	777,183
	5,603,653

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

4. URUSNIAGA PERTUKARAN BELUM TERIMA (SAMBUNGAN)

Analisa pengumuran urusanniaga pertukaran belum terima adalah seperti berikut:

	2020 RM
Tidak rosot atau melepasi tempoh kena dibayar	-
Melepasi tempoh kena dibayar 01 hingga 12 bulan tetapi tidak dirosot nilai	3,365,135
Melepasi tempoh kena dibayar 13 hingga 24 bulan tetapi tidak dirosot nilai	358,208
Melepasi tempoh kena dibayar 25 hingga 36 bulan tetapi tidak dirosot nilai	437,650
Melepasi tempoh kena dibayar 37 hingga 48 bulan tetapi tidak dirosot nilai	552,787
Melepasi tempoh kena dibayar 49 hingga 60 bulan tetapi tidak dirosot nilai	326,037
Melepasi tempoh kena dibayar 61 hingga 72 bulan tetapi tidak dirosot nilai	510,212
Melepasi tempoh kena dibayar 72 bulan tetapi tidak dirosot nilai	53,624
	5,603,653
Telah dirosot nilai	2,325,980
	7,929,633

Butiran pergerakan akaun elaun rosot nilai adalah seperti berikut:

	2020 RM
Baki pada awal tahun	2,929,600
Tambahan tahun semasa	(603,620)
	2,325,980

5. PELBAGAI AKAUN BELUM TERIMA, DEPOSIT DAN PENDAHULUAN

	Nota	2020 RM
Lain-lain akaun belum terima		2,195,364
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai		(2,195,364)
		-
Pelbagai akaun belum terima		827,661
<i>Tolak</i> : Elaun rosot nilai		(5,020)
		822,641
Perbelanjaan terdahulu	(b)	439,940
Deposit	(c)	474,952
Kutipan agensi / luar		15,795
Faedah atas simpanan tetap terakru		188,428
Pinjaman kenderaan	(d)	124,400
Pinjaman komputer	(d)	142,531
Pinjaman pendidikan	(d)	7,436
Pendahuluan kakitangan		34,230
		2,250,353

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

5. PELBAGAI AKAUN BELUM TERIMA, DEPOSIT DAN PENDAHULUAN (SAMBUNGAN)

	2020 RM
Dianalisa seperti berikut :	
Kurang daripada 12 bulan	82,830
Lebih daripada 12 bulan	2,167,523
	<u>2,250,353</u>

(a) Butiran pergerakan akaun elaun rosot nilai adalah seperti berikut:

	2020 RM
Baki pada awal tahun	2,204,498
Tambahan tahun semasa	(4,114)
	<u>2,200,384</u>

(b) Perbelanjaan terdahulu terdiri daripada :

Bayaran pendahuluan - Bangunan Sendayan	405,100
Bayaran pendahuluan - Pinjaman sewa beli	16,363
Bayaran bil air - Syarikat Air Negeri Sembilan	15,824
Bayaran bil pembentungan - Indah Water Konsortium	2,653
	<u>439,940</u>

(c) Deposit terdiri daripada :

Deposit SAINS	459,472
Deposit TNB	10,880
Deposit sewa	4,600
	<u>474,952</u>

(d) Pinjaman-pinjaman ini diberikan kepada kakitangan Majlis dengan kadar faedah sebanyak 0% - 4% setahun, tidak bercagar dan dibayar maksima selama 9 tahun (108 bulan).

6. SIMPANAN TETAP

	2020 RM
Bank perdagangan	43,000,000
Institusi kewangan	39,000,000
	<u>82,000,000</u>

Termasuk di dalam simpanan tetap dengan bank perdagangan adalah simpanan tetap berjumlah RM13,000,000 yang telah dicagarkan untuk mendapatkan kemudahan pembiayaan daripada pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 17.

7. WANG DI TANGAN DAN DI BANK

	2020 RM
Tunai di tangan	4,600
Wang di bank	11,155,351
	<u>11,159,951</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

8. HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

	Nota	Tanah RM	Bangunan RM	Kenderaan RM	Jentera RM	Peralatan dan Kelengkapan RM	Aset Infrastruktur RM	JUMLAH RM
KOS								
Pada 1 Januari 2020		32,904,971	102,092,696	23,696,327	8,006,776	29,534,318	4,034,160,476	4,230,395,564
Tambahan dalam tahun		900,000	2,026,362	1,170,023	306,321	389,980	-	4,792,686
Pindahan dari kerja dalam pelaksanaan	10	-	501,559	-	-	-	-	501,559
Pelupusan dalam tahun		-	-	-	-	(20,232)	-	(20,232)
KOS PADA 31 DISEMBER 2020		33,804,971	104,620,617	24,866,350	8,313,097	29,904,066	4,034,160,476	4,235,669,577
SUSUTNILAI TERKUMPUL								
Pada 1 Januari 2020		522,257	10,304,795	19,172,679	5,046,799	12,467,679	396,917,072	444,431,281
Susutnilai tahun semasa		144,510	2,075,955	1,538,896	643,764	3,954,072	197,863,552	206,220,749
Pelupusan dalam tahun		-	-	-	-	(14,135)	-	(14,135)
SUSUTNILAI TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2020		666,767	12,380,750	20,711,575	5,690,563	16,407,616	594,780,624	650,637,895
AMAUN BAWAAN								
Pada 31 Disember 2020		33,138,204	92,239,867	4,154,775	2,622,534	13,496,450	3,439,379,852	3,585,031,682

Termasuk di dalam hartanah, loji dan peralatan adalah :

(i) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM34,192,890 telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.

(ii) Bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM55,518,322 adalah merupakan yang dicagarkan bagi menjamin kemudahan yang diberikan oleh pihak bank seperti yang dinyatakan pada nota 17.

(iii) Kenderaan dan Jentera adalah aset yang telah dibeli dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM3,226,300 dan RM918,792 yang telah dibeli melalui skim sewa beli.

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

9. HARTANAH PELABURAN

TANAH DAN BANGUNAN	Nota	2020 RM
KOS		
Baki pada awal tahun		393,608,213
Pindahan dari kerja dalam pelaksanaan	10	1,845,684
Tambahan		497,746
Pelupusan		(39,421)
Baki pada akhir tahun		<u>395,912,222</u>
PELUNASAN TERKUMPUL		
Baki pada awal tahun		62,125,849
Tambahan		7,033,458
Baki pada akhir tahun		<u>69,159,307</u>
AMAUN BAWAAN		<u>326,752,915</u>

Termasuk di dalam hartanah pelaburan adalah bangunan dengan amaun bawaan bersih berjumlah RM169,991,018 telah didirikan di atas tanah yang bukan milik Majlis.

Hasil sewa daripada hartanah pelaburan adalah berjumlah RM2,934,846.

Belanja operasi langsung yang ketara yang timbul daripada hartanah pelaburan adalah berjumlah RM5,562,593.

Pada pendapat Ahli-Ahli Majlis, nilai saksama hartanah pelaburan adalah melebihi nilai dibawa yang dilaporkan.

10. KERJA DALAM PELAKSANAAN

	Nota	2020 RM
Baki pada awal tahun		344,583
Tambahan		3,231,018
Pindahan ke hartanah loji dan peralatan	8	(501,559)
Pindahan ke hartanah pelaburan	9	(1,845,684)
Baki pada akhir tahun		<u>1,228,358</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

11. ASET TAK KETARA

	Perisian komputer	Perisian komputer dalam pelaksanaan	JUMLAH
	RM	RM	RM
KOS			
Pada 1 Januari 2020	6,653,567	242,615	6,896,182
Tambahan dalam tahun	180,440	242,705	423,145
KOS PADA 31 DISEMBER 2020	6,834,007	485,320	7,319,327
PELUNASAN TERKUMPUL			
Pada 1 Januari 2020	4,900,677	-	4,900,677
Pelunasan tahun semasa	588,823	-	588,823
PELUNASAN TERKUMPUL PADA 31 DISEMBER 2020	5,489,500	-	5,489,500
AMAUN BAWAAN			
Pada 31 Disember 2020	1,344,507	485,320	1,829,827

12. PELBAGAI AKAUN BELUM BAYAR DAN PERBELANJAAN TERAKRU

	Nota	2020 RM
Pelbagai akaun belum bayar	(a)	8,534,340
Deposit	(b)	20,526,767
Wang amanah		692,432
Kutipan agensi / luar		64,417
Pelbagai terimaan terdahulu	(c)	3,098,823
Wang amanah perkuburan	(d)	15,042,653
		<u>47,959,432</u>
 (a) Pelbagai akaun belum bayar terdiri daripada :		
Akaun cek bayaran terbatal		242,897
Lain-lain sipiutang		7,668,532
Peruntukan bayaran audit		85,000
Utiliti terakru		537,911
		<u>8,534,340</u>
 (b) Termasuk di dalam deposit adalah deposit yang diterima daripada penyewa, pihak pemaju dan wang jaminan pelaksanaan masing-masing berjumlah RM1,519,196, RM11,517,019 dan RM7,490,552.		
 (c) Pelbagai terimaan terdahulu terdiri daripada:		
Terimaan terdahulu cukai taksiran		2,899,037
Terimaan terdahulu sewa dan senggara Pasar		147,245
Terimaan terdahulu sewa dan senggara Gerai		24,615
Terimaan terdahulu sewa dan senggara PPRT		15,929
Terimaan terdahulu sewa Terminal One		7,426
Terimaan terdahulu sewa lain-lain		4,571
		<u>3,098,823</u>
 (d) Wang Amanah Perkuburan adalah merupakan sumbangan yang diterima daripada pemaju bagi membina, menaiktaraf dan menyelenggara kawasan tanah perkuburan.		

13. GERAN TERTUNDA

	2020 RM
Baki pada awal tahun	4,989,632
Terimaan geran tahun semasa	8,706,463
Tolak : Pelunasan	(9,552,552)
	<u>4,143,543</u>
Baki pada akhir tahun	

Geran tertunda ini adalah merujuk kepada geran yang diterima daripada pihak Kerajaan Persekutuan dan Kerajaan Negeri bagi melaksanakan beberapa projek seperti menyelenggara jalan, projek landskap dan lain-lain. Geran ini akan dilunaskan apabila obligasi terhadap geran tersebut telah dipenuhi. Jumlah yang dilunaskan di dalam lebihan atau kurangan bersamaan dengan pengurangan di dalam geran tertunda.

14. PERUNTUKAN

	Tuntutan Undang- Undang	Peruntukan Lain-Lain	Jumlah
	RM	RM	RM
Pada 1 Januari 2020	528,034	2,504,383	3,032,417
Timbul dalam tahun kewangan	-	3,244,920	3,244,920
Pelunasan dalam tahun kewangan	-	(1,934,417)	(1,934,417)
Terlebih peruntuk	(7,000)	-	(7,000)
Pada 31 Disember 2020	<u>521,034</u>	<u>3,814,886</u>	<u>4,335,920</u>

Tuntutan Undang-Undang

Di dalam tahun semasa Majlis telah membuat peruntukan ke atas tuntutan undang-undang yang dibuat oleh orang awam. Pada tarikh laporan ini, Majlis dalam proses rundingan untuk penyelesaian dengan plaintif. Peruntukan dibuat berdasarkan anggaran Majlis dalam pertimbangan penyelesaian.

Peruntukan lain-lain

Peruntukan lain-lain adalah merujuk kepada peruntukan baki yang perlu dibayar kepada kontraktor Majlis bagi menyiapkan Wisma MBS. Bangunan ini telah memperolehi Sijil Perakuan Siap dan sedia untuk digunakan.

Termasuk di dalam peruntukan lain-lain juga adalah peruntukan bayaran yuran tipping Tapak Pelupusan Sanitari Bersepadu (SMART) Ladang Tanah Merah.

15. PERUNTUKAN MANFAAT KAKITANGAN

	2020 RM
Gantian Cuti Rehat	
Baki pada awal tahun	1,294,530
Tambahan	1,156,664
Pembayaran	(672,220)
Terkurang peruntuk	165,063
Baki pada akhir tahun	<u>1,944,037</u>
Ganjaran Pekerja Kontrak	
Baki pada awal tahun	312,308
Tambahan	212,035
Pembayaran	(356,046)
Terkurang peruntuk	43,738
	<u>212,035</u>
	<u>2,156,072</u>
Peruntukan manfaat kakitangan dianalisa seperti berikut:	
Kurang daripada 12 bulan	374,425
Lebih daripada 12 bulan	1,781,647
	<u>2,156,072</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

16. PINJAMAN SEWA BELI

	2020 RM
Analisa sewa beli	
Bayaran balik dalam tempoh 1 tahun	1,401,002
Bayaran balik melebihi tempoh 1 tahun	1,812,917
	3,213,919
Tolak : Faedah tertunda	(222,048)
	2,991,871
Mewakili liabiliti sewa beli	
Matang dalam tempoh 12 bulan	1,276,705
Matang selepas tempoh 12 bulan	1,715,166
	2,991,871
Pinjaman sewa beli adalah terdiri daripada :-	
(i) Pinjaman Maybank Islamic Berhad	2,520,025
Tujuan : Pembelian Kenderaan	
Jumlah : RM5,052,337.00	
Kadar Faedah : 2.48% - 3.25%	
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.	
(ii) Pinjaman Maybank Islamic Berhad	435,009
Tujuan : Pembiayaan lif dan jentera	
Jumlah : RM953,055.00	
Kadar Faedah : 3.2%	
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.	
(iii) Pinjaman CIMB Bank Berhad	36,837
Tujuan : Pembiayaan Kenderaan dan Jentera	
Jumlah : RM478,903.77	
Kadar Faedah : 2.91%	
Tempoh Bayaran Balik : 60 bulan	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank.	
	2,991,871

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

17. PINJAMAN

	2020 RM
Analisa pinjaman	
Bayaran balik dalam tempoh 1 tahun	5,880,809
Bayaran balik melebihi tempoh 1 tahun	150,702,700
	156,583,509
Tolak : Faedah tertunda	(96,296,313)
	60,287,196
Mewakili pinjaman	
Matang dalam tempoh 12 bulan	3,457,206
Matang selepas tempoh 12 bulan	56,829,990
	60,287,196
Pinjaman-pinjaman adalah terdiri daripada :-	
Pinjaman Bank Berlesen	
(i) Tujuan : Membiayai Premis Perniagaan Pusat Perdagangan Paroi	3,672,603
Jumlah : RM4,400,000	
Faedah : 6.15%	
Tempoh Bayaran Balik : 20 tahun (1.10.2016 - 30.09.2035)	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank	
Simpanan tetap - RM5,000,000	
(ii) Tujuan : Membiayai Bangunan Wisma MBS	34,628,889
Jumlah : RM39,600,000	
Faedah : 6.85%	
Tempoh Bayaran Balik : 16 tahun (1.04.2017 - 30.04.2033)	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank	
Simpanan tetap - RM5,000,000	
(iii) Tujuan : Membiayai Ubahsuai Bangunan Wisma MBS	16,531,474
Jumlah : RM18,000,000	
Faedah : 6.85%	
Tempoh Bayaran Balik : 16 tahun (1.06.2018 - 31.05.2034)	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank	
(iv) Tujuan : Membiayai 2 unit rumah kedai di Nilai Impian	1,983,148
Jumlah : RM2,294,988	
Faedah : 5.93%	
Tempoh Bayaran Balik : 20 tahun (15.08.2016 - 14.08.2036)	
Cagaran : Hakmilik dituntut oleh Bank	
Simpanan tetap - RM3,000,000	
Baki hantar hadapan	56,816,114

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)**17. PINJAMAN (SAMBUNGAN)**

	2020 RM
Baki bawa hadapan	56,816,114
Pinjaman Kerajaan Negeri	
(i) Tujuan : Membiayai Pembinaan Pasar Besar Seremban (1974)	1,223,182
Jumlah : RM 2,713,400.88	
Faedah : Tiada	
Tempoh Bayaran Balik : 28 tahun (1.1.2011 - 31.1.2039)	
Cagaran : Tiada	
(ii) Tujuan : Membiayai Pembinaan Rumah Pangsa Lobak	2,247,900
Jumlah : RM6,750,000	
Faedah : Tiada	
Tempoh Bayaran Balik : 68 tahun (1.1.2012 - 31.1.2079)	
Cagaran : Tiada	
	60,287,196

18. URUSNIAGA BUKAN PERTUKARAN

	2020 RM
Cukai taksiran	130,700,346
Geran kerajaan dan sumbangan awam	127,264,609
Lesen, bayaran pendaftaran dan permit	10,334,246
Sumbangan membantu kadar	4,313,826
Notis dan denda	7,426,882
	280,039,909

19. URUSNIAGA PERTUKARAN

	2020 RM
Perkhidmatan dan bayaran perkhidmatan	12,173,044
Sewaan	3,494,780
Faedah	3,073,981
Perolehan dari jualan barang	1,198,761
	19,940,566

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

20. LAIN-LAIN TERIMAAN

	2020 RM
Sumbangan dan terimaan ganti tempatan	125,224
Pulangan balik perbelanjaan	210,684
Lain-lain terimaan	1,200,176
Hutang ragu baikpulih	1,455,965
	2,992,049

21. PERBELANJAAN PERJALANAN DAN SARA HIDUP

	2020 RM
Makanan dan minuman	2,289
Penginapan	64,120
Elaun perjalanan, bayaran tambang bas dan teksi	440,526
Bayaran-bayaran lain	20,302
	527,237

22. UTILITI

	2020 RM
Elektrik	14,130,402
Air	1,551,790
Telefon	1,537,416
Pos	453,535
Pembentungan	103,914
	17,777,057

23. SEWAAN

	2020 RM
Sewaan bangunan pejabat	22,190
Sewaan alat kelengkapan elektronik yang lain	258,621
Sewaan pelbagai alat kelengkapan penyiaran	4,800
Sewaan jentera lain-lain	45,780
Bayaran sewaan lain-lain	83,116
	414,507

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

24. BEKALAN BAHAN-BAHAN MENTAH

	2020 RM
Alat-alat ganti	2,053,008
Petroleum dan bahan-bahan pembakar	700,555
Bekalan pertanian	226,191
Kimia dan bahan-bahan kimia	354,257
Logam	183,803
Getah dan barang-barang buatan getah	137,274
Kayu dan keluaran kayu	31,274
	3,686,362

25. BEKALAN DAN BAHAN-BAHAN LAIN

	2020 RM
Bekalan pejabat	781,856
Bekalan tenunan dan barang-barang pakaian	751,349
Bekalan am	699,492
Bekalan riadah	32,188
Bekalan dan bahan penyelidikan yang lain	1,794
	2,266,679

26. PENYELENGGARAAN DAN PEMBAIKAN KECIL

	2020 RM
Penyelenggaraan kemudahan	110,140,125
Penyelenggaraan bangunan termasuk lif dan alat keselamatan	5,640,239
Penyelenggaraan alat kelengkapan pejabat, perabot dan kelengkapan	17,110
Penyelenggaraan kenderaan dan jentera	312,042
Penyelenggaraan alat kelengkapan elektronik	997,266
Penyelenggaraan alat kelengkapan elektrik	459,176
Penyelenggaraan alat-alat lain	283,413
	117,849,371

Nota-nota kepada penyata kewangan (*sambungan*)

27. PERKHIDMATAN IKHTISAS DAN HOSPITALITI

	Nota	2020 RM
Perkhidmatan yang dibeli	(a)	59,014,528
Bayaran kepada pekerja sementara dan sambilan		14,113,719
Keraian, hospitaliti dan honorarium		1,216,649
Perkhidmatan percetakan dan menjilid		836,667
		<u>75,181,563</u>

(a) Perkhidmatan yang dibeli terdiri daripada :

Perkhidmatan yang lain	1,212,476
Perkhidmatan perubatan	734,685
Perkhidmatan latihan kakitangan	177,225
Perkhidmatan perlindungan dan keselamatan	2,704,954
Perkhidmatan arkitek	105,805
Perkhidmatan persediaan makanan	412,619
Perkhidmatan jurutera	52,153
Perkhidmatan pengiklanan	251,192
Perkhidmatan jurukur	59,370
Perkhidmatan perundangan	142,134
Perkhidmatan komisen bank dan agen kutipan	822,763
Perkhidmatan perakaunan dan auditan	85,084
Perkhidmatan penilaian dan pengurusan harta	26,486
Perkhidmatan penyenggaraan apartment	11,961
Perkhidmatan fotografi, blue printing dan mikrofilem	17,854
Perkhidmatan pembersihan dan pungutan sampah	44,710,656
Perkhidmatan kawalan serangga dan ternakan liar	231,398
Perkhidmatan landskap	7,093,332
Perkhidmatan komputer dan proses data	150,906
Perkhidmatan pakarunding perniagaan	9,540
Perkhidmatan penterjemahan dan penaksiran	1,935
	<u>59,014,528</u>

28. PEMBERIAN DALAM NEGERI

	2020 RM
Pemberian kepada Kelab Sukan	165,700
Pemberian kepada Lain-Lain Persatuan	10,000
Bantuan bencana alam	950,970
Bantuan kematian	9,000
	<u>1,135,670</u>

Nota-nota kepada penyata kewangan (sambungan)

29. TUNTUTAN INSURANS DAN PAMPASAN

	2020 RM
Individu	84

30. FAEDAH

	2020 RM
Faedah yang dibayar atas pinjaman	2,599,491
Pembalikan masa kini	157,028
	<u>2,756,519</u>

31. PELBAGAI PERBELANJAAN

	2020 RM
Pelbagai termasuk premium insuran, komisen bank	622,161
Cukai, cukai tanah dan duti setem	160,567
Bayaran lain yang tidak dijeniskan	63,945
Kerugian jualan aset	6,076
Cukai barang dan perkhidmatan (GST) terlebih tuntutan	1,772,030
Hutang lapuk	1,743,427
Hapuskira	7,217
	<u>4,375,423</u>

32. PERBELANJAAN PEMBANGUNAN

	2020 RM
Pembaikan bangunan	23,230
Kemudahan bekalan elektrik	465,813
Kemudahan talian pengairan	90,972
Pengurusan pengkalan data	79,871
Perisian komputer	5,000
	<u>664,886</u>

33. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO

Objektif dan polisi risiko pengurusan kewangan

Dasar pengurusan risiko kewangan Majlis bertujuan untuk memastikan bahawa terdapatnya sumber kewangan yang mencukupi untuk menguruskan risiko kredit, risiko pasaran dan risiko kecairan. Majlis beroperasi di bawah garis panduan yang telah ditetapkan dengan jelas yang diluluskan oleh Majlis dan dasar Majlis adalah untuk tidak melibatkan Majlis dalam urusan spekulatif.

Risiko kredit

Risiko kredit atau risiko pihak ketiga gagal membayar, dikawal dengan tatacara kelulusan kredit, had dan pengawasan yang ketat. Risiko kredit diminimumkan dengan menghadkan kerjasama Majlis dengan rakan perniagaan yang mempunyai kepercayaan kredit yang tinggi. Belum terima dipantau secara berterusan melalui tatacara pelaporan pengurusan Majlis.

Majlis tidak mempunyai pendedahan yang besar terhadap mana-mana pelanggan individu atau pihak ketiga mahupun sebarang penumpuan besar bagi risiko kredit yang berkaitan dengan sebarang instrumen kewangan selain yang dinyatakan secara berasingan di dalam nota yang berkaitan.

Pelaburan

Majlis menghadkan pendedahannya kepada risiko kredit dengan hanya melabur di dalam institusi kewangan bereputasi tinggi sahaja. Pelaburan Majlis hanya dibuat mengikut tatacara pelaburan yang telah ditetapkan. Oleh itu, Majlis tidak menganggap terdapat sebarang pendedahan kepada risiko kredit.

Belum Terima

Belum terima adalah jumlah yang terhutang oleh pihak yang berurusan dengan Majlis dan ditunjukkan selepas ditolak elaun rosot nilai terkumpul. Secara umumnya, belum terima Majlis sebahagian besarnya wujud disebabkan oleh cukai taksiran yang dikenakan oleh Majlis berdasarkan kepada Peruntukan Akta Kerajaan Tempatan 1976. Oleh itu, Majlis tidak membuat penilaian kredit ke atas belum terima cukai taksirannya. Walau bagaimanapun, Majlis sentiasa memantau pendedahan kepada risiko kredit. Tiada perubahan ketara dalam pendedahan kepada risiko kredit dan objektif, dasar dan prosesnya untuk mengurus dan mengukur risiko pada tempoh pelaporan. Strategi Majlis di dalam menguruskan risiko kreditnya adalah dengan mengadakan lebih banyak kempen kesedaran membayar cukai, menyediakan pelbagai platform pembayaran dan lain-lain lagi.

Pendedahan maksimum Majlis terhadap risiko kredit diwakili oleh nilai dibawa bagi setiap aset kewangan dalam penyata kedudukan kewangan. Majlis tidak mempunyai tumpuan risiko kredit yang ketara.

Tunai dan Kesetaraan Tunai

Majlis menghadkan pendedahannya kepada risiko kredit dengan melabur tunai dan kesetaraan tunai dengan hanya institusi kewangan yang bereputasi baik dan mempunyai penarafan kredit yang kukuh serta dalam garis panduan tertentu yang ditetapkan selaras dengan dasar pelaburan yang diluluskan. Oleh itu, Majlis tidak menganggap terdapat sebarang pendedahan yang ketara kepada risiko kredit.

33. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Risiko pasaran

Risiko kadar faedah

Risiko pasaran adalah risiko perubahan harga pasaran seperti kadar faedah, yang mempengaruhi pendapatan Majlis atau nilai pegangan instrumen kewangannya. Objektif pengurusan risiko pasaran adalah untuk mengurus dan mengawal pendedahan risiko pasaran dalam parameter yang boleh diterima, sambil mengoptimumkan pulangan atas risiko. Kadar faedah purata wajar dan profil matang instrumen-instrumen kewangan Majlis pada 31 Disember 2020 adalah seperti berikut:

	Kadar Faedah Purata Wajaran %	2020 RM
<u>Instrumen kadar faedah tetap</u>		
Aset kewangan	2%	82,000,000
Liabiliti kewangan	6%	2,991,871
		<u>84,991,871</u>
<u>Instrumen kadar faedah terapung</u>		
Liabiliti kewangan		<u>60,287,196</u>

Analisis kepekaan kadar faedah tetap

Majlis tidak mengkategorikan sebarang aset kewangan yang mempunyai kadar faedah tetap pada nilai saksama melalui lebihan atau kurangan. Oleh itu, tiada kesan kadar faedah ke atas penyata prestasi kewangan.

Analisis kepekaan kadar faedah terapung

Pada tarikh pelaporan, jika kadar faedah meningkat sebanyak 100 Mata Asas, maka kurangan Majlis akan meningkat sebanyak kira-kira RM6,000,000. Ia akan mempunyai kesan sebaliknya jika terdapat penurunan pada kadar faedah 100 Mata Asas ke atas kurangan Majlis dengan andaian tiada perubahan kepada pembolehubah yang lain.

Risiko Kecairan

Risiko kecairan adalah risiko bahawa Majlis akan menghadapi kesukaran dalam memenuhi kewajipan kewangan oleh kerana kekurangan dana. Pendedahan Majlis kepada risiko kecairan wujud daripada perbezaan dalam kematangan aset kewangan dan liabiliti kewangan. Jadual di bawah menunjukkan profil kematangan liabiliti Majlis pada tarikh laporan berdasarkan obligasi pembayaran semula tanpa diskaun kontrak.

	Dalam tempoh setahun RM	Lebih tempoh setahun RM	Jumlah RM
Pada 31 Disember 2020			
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	47,959,432	-	47,959,432
Pinjaman sewa beli	1,276,705	1,715,166	2,991,871
Pinjaman	3,457,206	56,829,990	60,287,196
	<u>52,693,343</u>	<u>58,545,156</u>	<u>111,238,499</u>

Majlis mengurus risiko kecairan dan aliran tunai dengan memastikan tunai yang mencukupi dan menyediakan dana yang cukup bagi memenuhi komitmen daripada perbelanjaan operasi dan liabiliti kewangan.

33. INSTRUMEN KEWANGAN - DASAR PENGURUSAN RISIKO (SAMBUNGAN)

Pengurusan risiko modal

Objektif utama pengurusan risiko modal Majlis adalah untuk memastikan terdapat tunai yang mencukupi bagi menyokong keperluan pembiayaan Majlis termasuk perbelanjaan modal serta memastikan bahawa Majlis kekal kukuh dari segi kewangan. Majlis sentiasa memantau aliran tunainya bagi memastikan setiap komitmen Majlis dapat dipenuhi apabila sampai masanya.

Nilai saksama

Nilai saksama aset dan liabiliti kewangan adalah amaun di mana instrumen itu boleh ditukar dalam urusan niaga semasa antara pihak yang berminat, selain daripada penjualan paksa atau pembubaran. Nilai saksama aset kewangan dan liabiliti kewangan menyamai nilai dibawahnya kerana ia mempunyai tempoh matang yang pendek kecuali pinjaman di mana nilai saksamanya ditentukan menggunakan peringkat 3 iaitu berdasarkan kepada aliran tunai yang didiskaunkan.

Hierarki Nilai Saksama

Peringkat 1 : Harga di pasaran aktif untuk aset atau liabiliti yang serupa.

Peringkat 2 : Input selain daripada harga di pasaran aktif dalam Peringkat 1 yang dapat diperhatikan secara langsung atau tidak.

Peringkat 3 : Input yang tidak dapat diperhatikan.

Tiada pertukaran antara tahap hierarki nilai saksama pada tarikh peristiwa atau perubahan keadaan yang menyebabkan pemindahan tersebut.

34. KAKITANGAN PENTING PIHAK PENGURUSAN

Kakitangan penting pihak pengurusan adalah mereka yang mempunyai kuasa dan tanggungjawab untuk perancangan, arahan dan kawalan ke atas aktiviti-aktiviti Majlis sama ada secara langsung atau tidak langsung. Kakitangan penting hanya terdiri oleh Ahli-Ahli Majlis sahaja dimana pembayaran yang dibuat kepada mereka adalah seperti berikut:

	2020
Jumlah kakitangan penting pihak pengurusan	25
	2020
	RM
Jumlah ganjaran	483,704

35. KOMITMEN MODAL

	2020
	RM
Pembinaan tandas awam Dataran Nilai	21,007
Pembinaan Dewan Komuniti Taman Coral Heights	2,361,627
Pembelian 2 unit kedai Bandar Sri Sendayan	4,051,000
Perisian dalam pelaksanaan	442,500
	6,876,134

36. NOTA BAGI PENYATA PERBANDINGAN BAJET DAN SEBENAR

Bajet Majlis telah diluluskan dan dibentangkan atas asas tunai bagi tempoh kewangan dari 1 Januari 2020 sehingga 31 Disember 2020. Jumlah bajet ini telah dibentangkan dalam Mesyuarat Khas Belanjawan MBS pada 2 Januari 2020. Bajet asal telah diluluskan oleh Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri, Negeri Sembilan pada 18 Mac 2020. Peruntukan tambahan telah dibuat kepada bajet yang telah diluluskan mengikut kelulusan khusus daripada pihak berkuasa yang berkenaan. Peruntukan tambahan ini telah dimasukkan ke dalam bajet asal oleh Majlis setelah menerima kelulusan daripada Majlis Mesyuarat Kerajaan Negeri. Pada tahun 2020, Majlis mencatatkan peruntukan tambahan berjumlah RM1,950,100. Ringkasan peruntukan tambahan di antaranya adalah seperti di

- (i) Pembayaran kenaikan elaun sara hidup (COLA) kepada kakitangan Kumpulan Pelaksana mulai Januari 2020 sepertimana Pekeliling Perkhidmatan Bil. 7 Tahun 2019 serta kenaikan sebanyak RM50 kepada kakitangan berikutan naiktaraf Majlis Perbandaran kepada Majlis Bandaraya (kelulusan oleh Pejabat Setiausaha Kerajaan Negeri Sembilan Darul Khusus bertarikh 31 Mac 2020. Peruntukan tambahan berjumlah RM1,070,000.
- (ii) Pemberian bonus tahun 2020 kepada Ahli Majlis berjumlah RM1,000.
- (iii) Pemberian insentif kepada kakitangan bagi kerja-kerja penghantaran bil dan Notis E cukai taksiran secara serahan tangan berjumlah RM108,000.
- (iv) Bayaran 10% kepada pembekal bagi pembelian kenderaan skylift dan kenderaan jabatan berjumlah RM65,600.
- (v) Pembelian 2 unit mesin pengira wang, 5 unit pencetak slip untuk kegunaan kaunter pembayaran, 1 unit mesin pembersih lantai dan pemasangan baru 5 unit & penyelenggaraan peralatan keselamatan berelektronik *Access Door System* berjumlah RM85,300.
- (vi) Kerja-kerja menaiktaraf tandas sediaada di blok A/B-F dan A/B-E pejabat Cawangan Nilai dan kerja membekal dan memasang sistem CCTV di bangunan Wisma MBS berjumlah RM201,000
- (vii) Pembayaran Gantian Cuti Rehat kepada kakitangan yang menolak tawaran opsyen pertukaran perlantikan di Majlis Perbandaran Seremban dan Majlis Perbandaran Nilai ke Majlis Bandaraya Seremban (dibersarakan dibawah seksyen 10(5)(b) atau seksyen 10(5)(c) atau subseksyen 6A(6) Akta Pencen 1980 (Akta 227) berjumlah RM419,200.

Belanjawan dan penyata kewangan Majlis disediakan dengan menggunakan asas yang berlainan daripada penyata kewangan. Penyata kewangan disediakan pada asas akrual menggunakan klasifikasi berdasarkan jenis perbelanjaan di dalam penyata prestasi kewangan, manakala bajet disediakan pada asas tunai. Jumlah dalam penyata kewangan ini telah disusun semula dari asas akrual kepada asas tunai dan dikelaskan semula dengan pembentangan berada pada asas yang sama sepertimana bajet yang telah diluluskan. Perbandingan jumlah bajet dan sebenar, yang disediakan secara perbandingan dengan bajet yang diluluskan, kemudiannya dibentangkan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar. Selain perbezaan asas ini, pelarasan kepada jumlah dalam penyata kewangan juga dibuat untuk perbezaan dalam format dan klasifikasi yang diterima pakai bagi pembentangan penyata kewangan dan bajet yang diluluskan.

Perbezaan masa wujud apabila tempoh bajet disediakan berbeza daripada tempoh kewangan penyata kewangan ini disediakan.

Perbezaan entiti wujud apabila bajet tidak mengambilkira program-program atau aktiviti-aktiviti yang tidak direkodkan di dalam penyata kewangan ini.

Penyesuaian antara jumlah sebenar seperti yang dinyatakan di dalam penyata perbandingan bajet dan sebenar dan jumlah sebenar dalam penyata aliran tunai bagi tahun kewangan berakhir 31 Disember 2020 adalah seperti di bawah:

	Operasi RM	Pelaburan RM	Pembiayaan RM	Jumlah RM
Jumlah sebenar di dalam				
Penyata Perbandingan Bajet dan Sebenar	17,770,063	(1,025,948)	(7,325,913)	9,418,202
Perbezaan asas	(9,623,427)	(3,574,626)	15,581,668	2,383,615
Jumlah sebenar di dalam	8,146,636	(4,600,574)	8,255,755	11,801,817
Penyata Aliran Tunai				

37. PERISTIWA PENTING DI DALAM TAHUN KEWANGAN SEMASA

Pada 11 Mac 2020, Pertubuhan Kesihatan Sedunia ("WHO") mengisytiharkan wabak '2019 Novel Coronavirus' atau dikenali sebagai Covid-19 sebagai pandemik, berikutan oleh kesan penularannya di seluruh dunia. Pada 16 Mac 2020, Kerajaan Malaysia telah mengumumkan penguatkuasaan Perintah Kawalan Pergerakan ("PKP") bermula daripada 18 Mac 2020 dan seterusnya Perintah Kawalan Pergerakan Bersyarat daripada 4 Mei 2020 sehingga 9 Jun 2020 bagi membendung penularan wabak Covid-19 di Malaysia. Setelah itu PKP diteruskan dengan Perintah Kawalan Pergerakan Pemulihan sehingga 31 Mac 2021. Namun begitu, pada 28 Mei 2021, Kerajaan Malaysia telah mengumumkan penguatkuasaan PKP Penuh bermula daripada 1 Jun 2021 sehingga 14 Jun 2021 dan seterusnya dilanjutkan kepada 28 Jun 2021.

Tindakan-tindakan yang telah dikuatkuasakan di seluruh negara untuk membendung penularan Covid-19 telah mengakibatkan sekatan perjalanan yang ketat, perintah berkurung sementara di seluruh negara dan pengurangan aktiviti perniagaan yang drastik yang telah menyebabkan ketidakpastian ekonomi yang signifikan di Malaysia dan turut memberi kesan terhadap operasi yang dijalankan oleh Majlis.

Secara umumnya, Majlis telah menilai kesan keseluruhan keadaan ini terhadap operasi dan prestasi kewangan Majlis, termasuk pemulihan nilai bawaan asetnya dan taksiran berikutan atas aset dan liabiliti. Majlis berpendapat bahawa tidak ada kesan signifikan terhadap penyata kewangan Majlis untuk tahun kewangan semasa. Walaupun begitu, Majlis akan sentiasa memantau perkembangan Covid-19 semasa dan terus menilai kesannya ke atas operasi Majlis dan akan mengambil langkah-langkah yang wajar dan tindakan serta-merta untuk mengurangkan kesan tersebut.

38. KESAN PERCANTUMAN MAJLIS PERBANDARAN SEREMBAN DAN MAJLIS PERBANDARAN NILAI

Pada 1 Januari 2020, Majlis Perbandaran Seremban (MPS) telah bercantum dengan Majlis Perbandaran Nilai (MPN) lalu menjadikannya sebagai satu Pihak Berkuasa Tempatan berasingan yang dikenali sebagai Majlis Bandaraya Seremban (MBS) selari dengan Perintah Percantuman Majlis Perbandaran Seremban dan Majlis Perbandaran Nilai 2019. Percantuman ini pada umumnya bertujuan untuk mengurangkan kos dalam skala ekonomi dan dapat memberi perkhidmatan yang lebih cekap kepada masyarakat setempat. Oleh itu, percantuman ini tidak memberi sebarang kawalan operasi kepada MPS mahupun MPN antara satu sama lain.

Kesan percantuman antara MPS dan MPN ke atas nilai dibawa aset dan liabiliti pada tarikh percantuman adalah seperti berikut :

	Jumlah Sebelum Pelarasan RM	Pelarasan			Jumlah Selepas Pelarasan RM
		Penghapusan Baki (Nota a) RM	Klasifikasi Semula (Nota b) RM	Pelarasan Lain (Nota c) RM	
ASET					
Urusniaga bukan pertukaran belum terima	37,779,055	-	-	13,185,480	50,964,535
Urusniaga pertukaran belum terima	2,350,327	-	-	-	2,350,327
Pelbagai akaun belum terima, deposit dan pendahuluan	29,744,300	(22,639,616)	(10,343)	37,628	7,131,969
Simpanan tetap	65,000,000	-	-	-	65,000,000
Wang di tangan dan di bank	13,417,426	-	-	(59,292)	13,358,134
Hartanah, loji dan peralatan	3,805,233,682	-	(19,128,096)	(141,305)	3,785,964,281
Hartanah pelaburan	321,565,281	-	19,128,096	(9,211,011)	331,482,366
Kerja dalam pelaksanaan	792,438	-	(468,951)	21,096	344,583
Aset tak ketara	1,652,369	-	468,951	(125,816)	1,995,504
JUMLAH ASET	4,277,534,878				4,258,591,699
LIABILITI					
Pelbagai akaun belum bayar dan perbelanjaan terakru	69,271,661	(22,639,616)	(3,359,116)	1,972,129	45,245,058
Geran tertunda	2,580,179	-	2,409,453	-	4,989,632
Peruntukan	2,093,098	-	939,319	-	3,032,417
Peruntukan manfaat kakitangan	1,606,839	-	-	-	1,606,839
Pinjaman sewa beli	3,349,370	-	-	1,921	3,351,291
Pinjaman	62,470,318	-	-	-	62,470,318
JUMLAH LIABILITI	141,371,465				120,695,555
ASET BERSIH	4,136,163,413				4,137,896,144
ASET BERSIH					
Kumpulan Wang Majlis	4,134,858,413	-	-	1,732,731	4,136,591,144
Kumpulan Wang Pinjaman	1,305,000	-	-	-	1,305,000
	4,136,163,413				4,137,896,144

Nota a - Penghapusan Baki

Penghapusan baki dibuat di antara jumlah terhutang oleh MPN dan jumlah terhutang kepada MPS. Jumlah terhutang ini wujud disebabkan oleh perkongsian kos bagi pembelian sebuah bangunan yang akan digunakan sebagai bangunan pejabat selepas MPS dan MPN bercantum menjadi Majlis Bandaraya Seremban.

Nota b - Klasifikasi Semula

Klasifikasi semula dibuat bagi melaraskan perbezaan klasifikasi item-item aset dan liabiliti di antara MPS dan MPN.

Nota c - Pelarasan Lain

Pelarasan berjumlah RM1,732,731 dibuat bagi menyeragamkan perbezaan dasar perakaunan di antara MPS dan MPN. Selain daripada itu, pelarasan ini juga dibuat bagi mengambil kira item-item aset atau liabiliti yang terlebih nyata dan terkurang nyata pada tarikh percantuman.

39. TANGGUNGAN LUAR JANGKA

Per: Mahkamah Sesyen di Seremban, Malaysia

Guaman No: NA-A51-2-04/2020

Wong Sin –lwn- MPS

Pihak Majlis melalui Guaman no NA-A51-2-04/2020 telah disaman oleh Wong Sin yang menuntut pampasan bagi kerugian disebabkan kemalangan pada 16 April 2017 yang sedang menunggang motosikal No. MCQ5054 melalui Jalan Tun Dr. Ismail, Seremban dari arah Mantin menghala ke arah Seremban, apabila menghampiri SJK(C) Koa Min, motosikal beliau telah melanggar lubang/lekuk di atas jalan laluannya sehingga menyebabkan terjatuh dan mengalami kecederaan yang serius. Berdasarkan kepada fakta kes, punca kemalangan adalah disebabkan oleh pihak Defendan yang tidak menyelenggara jalan secara sempurna sehingga menyebabkan kecederaan kepada Plaintiff.

Asas tuntutan adalah kegagalan pihak Majlis Bandaraya Seremban bertanggungjawab untuk melaksanakan tugas-tugas penyelenggaraan di kawasan tersebut. Jabatan Kejuruteraan memaklumkan bahawa jalan tersebut merupakan Jalan Persekutuan dan di bawah tanggungjawab pihak JKR. Namun, pihak Plaintiff meneruskan kes dengan meletakkan liabiliti kepada pihak Majlis untuk bertanggungjawab.

Bagi kes ini, kebarangkalian untuk Majlis diarahkan membayar ganti rugi adalah pada kadar 50%.

Per: Mahkamah Tinggi di Seremban, Malaysia

Guaman No: NA-25-2-01/2020

Maarof bin Kassim –lwn- MPS

Pihak Majlis melalui Guaman no: NA-25-2-01/2020 telah disaman oleh Maarof bin Kassim (plaintif) yang menuntut semakan kehakiman berkenaan Projek Membina Dewan Komuniti di Taman Coral Heights Sikamat, 70400 Seremban, Negeri Sembilan di atas sekeping tanah kawasan lapang yang dipegang di bawah hak milik Lot 12069, Mukim & Daerah Seremban, Negeri Sembilan.

Asas tuntutan plaintiff adalah pihak Majlis telah bertindak secara salah, tidak rasional, tidak munasabah, melanggar keadilan hak asasi dan melakukan kesalahan prosedur dalam pengeluaran notis Keputusan tersebut kerana melanggar Seksyen 62-64, 417-418, 425 Kanun Tanah Negara 1965, di mana Projek Pembinaan Dewan tersebut tidak boleh dimulakan sehingga kawasan lapang tersebut telah ditukar status pewartaannya sebagai Dewan Komuniti. Selain daripada itu, Majlis juga telah gagal mengambil kira dan/atau mempertimbangkan bahawa kawasan lapang tersebut merupakan satu-satunya padang permainan/ kawasan beriadah/ "green lung" di taman perumahan tersebut dan tidak harus dimusnahkan untuk pembinaan dewan. Pihak Majlis juga memaklumkan bahawa kawasan lapang tersebut sudah termaktub dalam Pelan dokumen hak milik bagi hartanah mereka sejak tahun 2003 apabila plaintiff membeli tanah mereka di kawasan perumahan tersebut.

Bagi kes ini, kebarangkalian untuk Majlis diarahkan membayar ganti rugi adalah pada kadar 40%

Per: Mahkamah Tinggi di Seremban, Malaysia

Guaman No: NA-22NCvC-57-11/2020

Kunaselan a/l Govindasamy -lwn- MBS

Pihak Majlis melalui Guaman no: NA-25NCvC-57-11/2020 telah disaman oleh Kunaselan a/l Govindasamy yang menuntut pampasan bagi ganti rugi am dan khas serta kos. Plaintiff merupakan pemilik hartanah yang dikenali sebagai Geran No.23476, Lot 5539, Mukim Rantau, Daerah Seremban, Negeri Sembilan. Plaintiff menegaskan sekitar bulan Ogos 2019, hartanah plaintiff telah dibanjiri air akibat daripada kerja-kerja tambatan tanah di projek pembinaan di tanah yang dimajukan oleh Defendan Pertama di mana air dari tanah Defendan Pertama telah ceroboh masuk ke tanah plaintiff, akibat daripada kecuai Defendan Pertama.

39. TANGGUNGAN LUAR JANGKA (SAMBUNGAN)

Per: Mahkamah Tinggi di Seremban, Malaysia (Sambungan)

Guaman No: NA-22NCvC-57-11/2020

Kunaselan a/l Govindasamy -lwn- MBS

Pihak Majlis merupakan agensi yang memberi kebenaran Perancangan Pembangunan dan juga adalah agensi yang memberi kelulusan pembinaan serta merupakan "approving and certification authority" bagi projek pembinaan yang dimajukan oleh Defendan Pertama. Pihak Majlis telah memberikan kebenaran untuk merancang dengan memberi kelulusan Pelan Bangunan menerusi MPN 431/4/83/2019/7 walaupun telah menerima aduan mengenai pencerobohan tersebut.

Berdasarkan kepada keputusan kes-kes terdahulu, pihak Majlis boleh dianggap bertanggung ke atas tuntutan ganti rugi. Bagi kes ini, kebarangkalian untuk Majlis diarahkan membayar ganti rugi adalah pada kadar 40%

Per: Mahkamah Majistret di Seremban, Malaysia

Guaman No: NA-A73KJ-915-12/2020

Zulhairie bin Zainal Abidin -lwn- MBS

Pihak Majlis melalui Guaman no: NA-A73KJ-915-12/2020 telah disaman oleh Zulhairie bin Zainal Abidin yang menuntut pampasan bagi ganti rugi disebabkan kemalangan yang diakibatkan oleh defendan. Plaintiff merupakan penunggang motosikal no NCE 3875 yang dalam perjalanan dari Taman Bukit Emas pada 6 Ogos 2019. Ketika sampai di simpang tiga Jalan Bukit Mas, Defendan pertama yang merupakan kakitangan Majlis dan bertugas sebagai pemandu kenderaan NCT 3407 pada ketika itu, secara cuai mengundurkan motorlori dari simpang sebelah kiri Plaintiff tanpa sebarang isyarat dan menetapkan jarak yang selamat tanpa memberi laluan terlebih dahulu kepada motosikal milik Plaintiff lalu mengakibatkan pelanggaran.

Jabatan Kejuruteraan memaklumkan bahawa kenderaan Majlis telah dilindungi oleh syarikat Insurans. Oleh yang demikian, pihak plaintiff boleh membuat tuntutan pampasan daripada pihak insurans yang berkenaan.

Akibat daripada kemalangan tersebut, plaintiff telah mengalami kecederaan yang serius dan kerugian yang teruk. Bagi kes ini, kebarangkalian untuk Majlis diarahkan membayar ganti rugi adalah pada kadar 20%.

40. PEMBELIAN TUNAI HARTANAH, LOJI DAN PERALATAN

	RM
Pembelian hartanah, loji dan peralatan	4,792,686
Tolak: Dibiayai melalui pinjaman sewa beli	(909,307)
	<u>3,883,379</u>